

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

maart 2010 | jaargang 14 | #03

Sociale huisvesting

Vlaamse Rand heeft inhaalbeweging nodig

**'Ik kook eerst
in mijn hoofd'**

Chef-kok Sofie Dumont

**Regionale televisie
zet Vlaamse Rand
op de kaart**

**Dat verdomde
drieletterwoord**

+ AGENDA

Was will das Weib?

Els Dottermans over vrouwen, liefde en lijden

i

Joris Hintjens was vijftien jaar journalist. Ondertussen is hij zes jaar ontwikkelaar van windenergieprojecten en sinds enkele jaren randbewoner.

Treintje komt zo

Ik heb me al vaak verbaasd over de geestelijke muur tussen Brussel en de Rand. Op tien kilometer van de Grote Markt lijkt het of je op een andere planeet geland bent. De taal is anders, het leven simpeler, de Vlaamse klei is nog niet bedolven onder een laag grootstedelijk kosmopolitisch beton. Als Brusselaar keek ik neer op de *boerkes van den buiten* die nooit naar Brussel wilden/durfden/konden komen. Sinds ik vier jaar geleden uit Brussel wegtrok en in de Rand ben gaan wonen, ken ik ook de andere kant van de medaille. Tot mijn scha en schande stel ik vast dat ik zelf ook vaak denk: *laat ook maar, ik zit hier goed*. Met de fiets is het te ver, met de auto te veel stress, met de trein te tijdrovend om naar de stad te gaan en weer thuis te geraken. En zo verdwijnt Brussel ook voor mij langzaam uit het gezichtsveld.

De droom die ik voor mijn kinderen heb, is dat ze hier in de Rand zonder zorgen in hun buurt kunnen spelen, de straat kunnen oversteken, in een boom kunnen klimmen, kikkersjes kunnen vangen. Maar als ze groter worden, en hun blikveld verruimt, moeten ze de wereld kunnen ontdekken. Dat kan het best in de grote stad, waar heel de wereld samenkomt op enkele vierkante kilometers. Van beide werelden het beste, zou dat geen mooie plek zijn om te wonen?

Daarom ben ik een groot voorstander van het GEN. Een netwerk van snelle spoorverbindingen vanuit het centrum van Brussel naar de voorsteden tot 30 km. Van Aalst tot Leuven, van Mechelen tot Nijvel. Treinen om de twintig minuten in de spitsuren en verbindingen van 5 uur 's ochtends tot 2 uur 's nachts in het weekend, zo werd ons ooit beloofd. Alleen, die trein komt maar niet.

Is er ergens een spoorverbreding of een nieuwe brug nodig, er staat altijd wel een buurtcomité klaar met een petitie tegen de werken. *Niet in mijnen hof*, roepen ze. Als bouwverantwoordelijke van windmolenparken ken ik dat NIMBY-fenomeen maar al te goed. Iedereen is voor meer en beter openbaar vervoer of voor duurzame energie, maar kan het niet wat verder van mijn voordeur? Altijd is er wel een buurtcomité of een gemeentebestuur dat vindt dat het GEN hen te veel nadeel of niet voldoende voordeel bezorgt. Dus elke werf waarvoor vergunningen nodig zijn, loopt eindeloze vertraging op.

En dan is er de politiek. Enkele jaren geleden werd de tramlijn tussen Schaarbeek en Vilvoorde afgeschaft. In Vilvoorde waren sommigen maar wat blij dat ze van die *Marokkanen-leverancier* verlost waren. Nog altijd lopen er provincialistische geesten rond die zich liever willen afsluiten van het kloppende hart dat de hele economie van Brabant voedt. Een betere verbinding met Brussel zou de Rand verder en sneller verfransen, zou de grootstedelijke problemen brengen waar ze nu nog niet zijn, zal de woningprijzen nog meer doen stijgen, zou...

In het voorjaar van 2008 heeft de NMBS 305 blinkende treinstellen besteld. Vorige maand merkte ik dat mijn plaatselijk stationnetje een opfrisbeurt kreeg, ter voorbereiding van die blinkende nieuwe treinen. Langzaam maar zeker beweegt er wat. *Vol verwachting klopt ons hart*, zoals in het kinderliedje. Er schijnt licht aan het einde van de tunnel. Of is het die spreekwoordelijke trein die op ons af komt geraasd?

TEKST Joris Hintjens ■ FOTO Filip Claessens

inhoud

AGENDA BINNENIN

13

Van propaganda naar coöperatie

Het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren bestaat honderd jaar. Het jubileumfeest valt samen met de vijftigste verjaardag van de onafhankelijkheid van Congo.

28

10

16

22

12 'Brussel blijft buitenlanders pompen'

Polen en Oost-Europeanen vormen de nieuwste instroom van buitenlanders die vanuit de hoofdstad in de Vlaamse Rand terecht komen. 'Brussel blijft een pompfunctie uitoefenen', zegt demograaf Patrick Deboosere.

EN

23 Regionale televisie zet Vlaamse Rand op de kaart

Ring-tv bestaat vijftien jaar. De regionale televisiezender van Halle-Vilvoorde bouwt dus een feestje, maar kijkt ook vooruit want de televisiewereld evolueert snel. 'Het moet allemaal bondiger, sneller en vlotter.'

26 Dat verdomde drieletterwoord

Al zeven jaar sukkelde de vaderlandse politiek van crisis naar crisette. Eén reden: BHV. Begin april is er opnieuw een deadline. Het kiesarrondissement moet gesplitst, vinden alle Vlaamse partijen. Maar waarom?

FR

06 ■ vanassetotzaventem

24 ■ opstap

25 ■ huizentuinen

26 ■ natuurlijk

29 ■ restaurantt

30 ■ beeldverhaal

32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | **Uit** in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Sociale huisvesting

Vlaamse Rand heeft in

Tegen 2020 moeten er in Vlaanderen 43.000 sociale woningen bij komen. In de Vlaamse Rand moeten er 2520 sociale woningen gebouwd worden. Er zal dus een tandje bij gestoken moeten worden. Enkel Vilvoorde moet geen extra sociale woningen realiseren.

TEKST Luc Vanheerentals ■ FOTO Filip Claessens

De 19 gemeenten van de Vlaamse Rand hadden in het voorjaar van 2009 in totaal 6910 sociale huurwoningen. Vilvoorde staat met 1704 woningen ver bovenaan, gevolgd door Sint-Pieters-Leeuw (888), Dilbeek (653), Zaventem (460) en Wezembeek-Oppem (453). Onderaan het lijstje bevinden zich Linkebeek (0), Wemmel (20), Sint-Genesius-Rode (87), Overijse (119) en Kraainem (120). De aanzienlijke verschillen tussen de gemeenten blijken ook uit de percentages sociale huurwoningen in verhouding tot het totaal aantal woningen. Opnieuw prijkt Vilvoorde (10,88 procent) bovenaan, gevolgd door Wezembeek-Oppem (8,79 procent), Sint-Pieters-Leeuw (7,1 procent) en Drogenbos (5,36 procent). Heel wat gemeenten zitten onder de 2 procent: Linkebeek (0 procent), Wemmel (0,32 procent), Overijse (1,26 procent), Sint-Genesius-Rode (1,28 procent) en Merchtem (1,71 procent).

Aanbod schept vraag

In vergelijking met het Vlaams Gewest tellt de Vlaamse Rand minder sociale huurwoningen. In het Vlaams Gewest zijn de sociale huurwoningen goed voor 5,5 procent van het totale woningbestand, in de Vlaamse Rand is dat slechts 4,4 procent. In de faciliteitengemeenten is dat percentage (3,2 procent) nog lager. De duurdere immobielieprijzen maken het voor de sociale huisvestingsmaatschappijen en Vlabinvest (het Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid Vlaams-Brabant) moeilijker om in de Rand projecten te realiseren. Maar ondanks die hogere prijzen – woonhuizen kosten hier gemiddeld 35 procent meer, een bouwgrond zelfs 47 procent meer – zijn er in de Vlaamse Rand verrassend genoeg minder kandidaat-huurders voor een sociale woning (1,9 versus 2,9 per 100 huishoudens). Ook de wachttijd is hier korter: 578 versus 701 dagen. Midden 2007 stonden er 3024 inwoners uit de Vlaamse Rand op een wachtlijst voor een sociale huurwoning; in 2003 waren er dat 2315.

'De geringere belangstelling voor een sociale huurwoning in de Vlaamse Rand komt onder meer omdat het gemiddelde inkomen in deze regio hoger is dan elders', aldus Hubert Lyben, gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Maatschappij Sociaal Wonen (VMSW). 'Bovendien zijn er wellicht heel wat mensen met lagere inkomens om financiële redenen noodgedwongen gemigreerd naar andere regio's. Daarnaast heb je het gegeven dat de mensen zich pas voor een sociale woning inschrijven als ze weten dat er een aanbod is en dat ze geen jaren moeten wachten. Gewezen Vlaams minister van Wonen, Marino Keulen (Open VLD), zei ooit dat de sociale huisvesting slachtoffer is van zijn eigen succes. Als er een aanbod is, zal ook de vraag navenant zijn', verklaart Hubert Lyben. Het is inderdaad opvallend. In gemeenten met veel sociale huurwoningen is ook de vraag ernaar bijzonder hoog. Zo prijkt, ondanks het recordaantal sociale woningen op zijn grondgebied, Vilvoorde bovenaan de lijst met het aantal kandidaat-huurders. Midden 2007 hadden er in Vilvoorde 782 personen zich op een wachtlijst ingeschreven. In Asse waren er dat 342, in Grimbergen 260, in Zaventem 237, in Dilbeek 236 en in Sint-Pieters-Leeuw 202. In Linkebeek, dat geen enkele sociale huurwoning op zijn grondgebied heeft, waren er ook maar twee kandidaten.

Nood aan extra sociale woningen

Tegen 2020 moeten in Vlaanderen 43.000 bijkomende sociale huurwoningen gebouwd worden, zo bepaalt het grond- en panden-decreet van 27 maart 2009. Het decreet legt voor alle gemeenten het aantal te bouwen sociale woningen op. In de Vlaamse Rand moet enkel Vilvoorde geen bijkomende sociale woningen realiseren. Dat is wel het geval voor Wezembeek-Oppem (11), Drogenbos (34), Linkebeek (48), Hoeilaart (69), Machelen (88), Kraainem (94), Meise (119), Merchtem (126), Tervuren (136), Sint-Genesius-Rode (147), Wemmel (151), Beersel (153), Overijse (204), Asse (206), Zaventem (206), Sint-Pieters-

Leeuw (208), Grimbergen (253) en Dilbeek (268). Alles samen moeten er 2520 bijkomende sociale huurwoningen in de Vlaamse Rand gebouwd worden. Daarnaast moeten in heel Vlaanderen ook nog 21.000 bijkomende sociale koopwoningen en 1000 sociale kavels gerealiseerd worden. Vlaams-Brabant heeft hiervan 3496 sociale koopwoningen en 167 sociale kavels toegewezen gekregen, waarvan 1290 sociale koopwoningen en 61 sociale kavels in de Vlaamse Rand. De aantallen variëren van 14 (Linkebeek) tot 128 (Dilbeek) sociale koopwoningen en van 1 (Drogenbos en Linkebeek) tot 6 (Vilvoorde, Dilbeek en Grimbergen) sociale kavels.

Hubert Lyben is optimistisch: 'Ik denk dat we dat aantal extra sociale woningen zullen halen. De Vlaamse Regering heeft er in 2010 alvast geld voor vrijgemaakt. De bijkomende sociale woningen moeten overigens niet alleen van sociale huisvestingsmaatschappijen komen. Privé-ontwikkelaars die meer dan 10 woningen of 50 appartementen bouwen, worden verplicht daarvan een deel als sociale woning te verhuren of te verkopen. Ook het aanbod aan woningen die verhuurd worden via sociale verhuurkantoren wordt in het totaal meegeteld'. In Vlaams-Brabant zijn momenteel acht sociale verhuurkantoren actief, die in 2008 samen 552 sociale woningen verhuurden.

Nieuwe mogelijkheden

In de Vlaamse Rand kunnen de sociale huisvestingsmaatschappijen naast de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant ook rekenen op Vlabinvest om projecten te realiseren. Vlabinvest kreeg in het begin van de jaren 90 van de Vlaamse Regering de opdracht om betaalbare woningen aan te bieden aan mensen die een band met de streek kunnen aantonen. Dat gold toen voor de zes faciliteitengemeenten plus Hoeilaart, Overijse en Tervuren, en was niet meteen een groot succes. Sinds 2006 is het werkterrein uitgebreid naar heel Halle-Vilvoorde, aangevuld met Huldenberg, Bertem, Kortenberg en Tervuren. Tot dusver realiseerde Vlabinvest in samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen twintig projecten in negen gemeenten, samen goed voor 366 woningen waarvan 93 sociale woningen. In de meerderheid van de gevallen ging het om huurwoningen (298) en slechts in beperkte mate om koopwoningen (68). 'Dat is een bewuste keu-

haalbeweging nodig

ze omdat huurwoningen beter beantwoorden aan de nood aan betaalbare woningen', zegt Hubert Lyben.

'Verschillende gemeenten uit de Vlaamse Rand waren vroeger terughoudend om sociale woningen op hun grondgebied te realiseren. Ze vreesden dat ze daarmee veel mensen uit Brussel zouden aantrekken. Dit argument speelt nu minder omdat deze woningen bij voorkeur toegewezen worden aan mensen die een band met de gemeente hebben.' Vlabinvest bood deze mogelijkheid al voor zijn woningen en hanteerde bovendien een hogere inkomenslimiet dan sociale huisvestingsmaatschappijen. 'Hierdoor kregen ook gemiddelde inkomens een mogelijkheid om ondanks de hogere immobilieprijs in de regio te blijven wonen. Vlabinvest investeert ook al jaren in grondaankopen, wat sociale huisvestingsmaatschappijen de mogelijkheid biedt om projecten te realiseren', zegt Hubert Lyben.

Hoe verder?

Nu werken de sociale huisvestingsmaatschappijen in de Vlaamse Rand voor nagenoeg alle grote sociale woningprojecten samen met Vlabinvest. Momenteel zijn vier projecten in opbouw in Asse, Beersel, Grimbergen en Huldenberg, samen goed voor 67 woningen, waarvan 35 Vlabinvest-woningen en 32 sociale woningen. Projecten die momenteel in de papieren fase zitten, zijn nog goed voor 151 nieuwe woningen verspreid over 16 gemeenten, waarvan 96 Vlabinvestwoningen en 55 sociale woningen. Vlabinvest heeft momenteel verspreid over 12 gemeenten in totaal 16,2 ha grond in eigendom voor toekomstige projecten.

Wat valt er verder te zeggen over de toekomstige evoluties? De populatie in het arrondissement Halle-Vilvoorde zal in de periode 2007-2060 veel sterker toenemen dan in het Vlaams Gewest. Sinds 1997 is de immigratie van Brussel naar de Rand duidelijk toegenomen. 'De uitstroom uit Brussel is doorheen de jaren ingrijpend gewijzigd. In de jaren 50-60 waren het vooral de rijke Brusselaars die uitweken naar faciliteitengemeenten en migranten die de goedkope woningen opzochten op de oude industriële as Charleroi-Brussel-Antwerpen. Al een tijd migreren ook meer lagere middeninkomens. Toch denk ik dat omwille van de vaststellingen die ik hierboven uitlegde de vraag naar sociale woningen in de Vlaamse Rand eerder stabiel zal blijven en niet sterk zal aangroeiën', zegt Hubert Lyben.

DE Soziales Wohnungswesen Der Vlaamse Rand muss Rückstand aufholen

Bis 2020 müssen in Flandern 43.000 Sozialwohnungen hinzukommen. Im Vlaamse Rand müssen 2.520 Sozialwohnungen gebaut werden. Hier gilt es demnach einen Zahn zuzulegen, denn derzeit muss nur Vilvoorde keine zusätzlichen Sozialwohnungen bauen. Hubert Lyben, Delegierter des Verwaltungsrates der Vlaamse Maatschappij Sociaal Wonen (Flämische Gesellschaft für Soziales Wohnen), ist optimistisch: 'Ich glaube, dass wir diese Anzahl zusätzlicher Sozialwohnungen erreichen werden. Die flämische Regierung hat dazu bereits Geld bereitgestellt. Diese zusätzlichen Sozialwohnungen müssen im Übrigen nicht nur von sozialen Wohnungsbaugesellschaften ausgehen. Private Entwickler, die mehr als 10 Häuser oder 50 Appartements bauen, sind verpflichtet, einen Teil davon als Sozialwohnung zu vermieten oder zu verkaufen. Früher waren verschiedene Gemeinden aus dem Vlaamse Rand bei der Genehmigung von Sozialwohnungen auf ihrem Grundgebiet eher zurückhaltend. Sie befürchteten, dass sie damit viele Leute aus Brüssel anlocken würden. Dieses Argument spielt nunmehr eine geringere Rolle, weil diese Wohnungen vorzugsweise Personen zugewiesen werden können, die eine Verbindung zur Gemeinde aufweisen.'

De sociale appartementen van het Zonneveld in Wezembek-Oppem

Lawaaihinder intomen

© KM

VLAAMSE RAND Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege (CD&V) wil met een geluidsactieplan de lawaai-overlast van het weg-, spoor- en luchtverkeer inperken. Het plan voorziet in de Vlaamse Rand onder meer nieuwe geluidsschermen. Die zouden geplaatst worden langs de A12 in Meise, langs de E40 in Sint-Stevens-Woluwe en langs de ring in Kraainem en Wezembeek-Oppem. In Grimbergen worden de schermen langs de ring vervangen. De bevoegdheid om die schermen te plaatsen, ligt echter bij Vlaams minister van Mobiliteit Hilde Crevits (CD&V). Het geluidsactieplan voorziet naast geluidsschermen ook maatregelen op Brussels Airport in Zaventem. Daar mogen

oudere, lawaaierige toestellen niet meer landen of opstijgen en geldt er tijdens het weekend een strenger opstijgverbod. Het geluidsactieplan is aan alle betrokken overheden voorgelegd en zal na onderzoek van de bezwaarschriften verder worden verfijnd. De Provincie Vlaams-Brabant heeft in haar advies gevraagd om de geluidshinder eerst aan de bron aan te pakken en pas daarna geluidsafschermende maatregelen te nemen. De provincie vraagt dat er in de luchthavenomgeving geen nieuwe hinder bijkomt. Omwonenden, scholen en rust- en ziekenhuizen in de omgeving van de luchthaven moeten ook de kans krijgen om hun gebouw aan te passen zodat de leefkwaliteit verhoogt. ■JH

Muziek in de straat

BEERSEL Het gemeentebestuur van Beersel heeft voor Cultuurcentrum de Meent een muziekkiosk aangekocht van de gebroeders Vekeman uit Lot. Met de muziekkiosk wil men meer muziek in de Beerselse straten en pleinen brengen. De muziekverenigingen zullen

zo letterlijk en figuurlijk een podium krijgen. Cultuurfunctionaris Tina Van Bockstal: 'We zullen elk jaar aperitiefconcerten in de deelgemeenten organiseren. De nieuwe muziekkiosk wordt voor het eerst opgesteld op het binnenplein van het Kasteel van Beer-

sel tijdens de Europadag op zondag 9 mei. Alle nieuwe inwoners krijgen die dag een rondleiding in de middeleeuwse waterburcht met een concert als afsluiter'. Deze zomer zal de kiosk op het Herman Teirlinckplein staan. Cultuurcentrum de Meent plant van

demaand ►

De Vlaamse overheid gaat de tunnel onder het Vierarmenkruispunt in **Tervuren** renoveren. ► In de vijver aan de **Wemmelse** sporthal is 2,5 ton karper aan zuurstoftekort gestorven. ► Vorig jaar zijn 4093 nieuwe inwoners in Vlaams-Brabant komen wonen. De instroom van Polen (344) is het grootst. ► Het Vlaams

Gewest onderzoekt of er in Halle langs de A8 en de E429 geluidsschermen moeten worden geplaatst. ► Op het Kerkplein in **Zaventem** moet je voortaan betalen om te parkeren. Zo wil de gemeente luchthavengebruikers ontmoedigen om in het centrum te parkeren. ► In **Itterbeek** gaan buurtbewoners in beroep tegen

de plannen van Colruyt om een nieuwe vestiging te bouwen aan de Herdebeekstraat. ► Vlaams minister voor de Vlaamse Rand, Geert Bourgeois (N-VA) maakte op de nieuwjaarsreceptie van vzw 'de Rand' bekend dat hij 295.000 euro extra wil investeren in GC de Boesdaalhoeve in **Sint-Genesius-Rode**. ► Brussels

milie?

het familieonderzoek en het geven van opleidingen om een familiegeschiedenis samen te stellen. Daarnaast adviseert de vzw de leden bij hun persoonlijk familieonderzoek en geeft ze tips hoe het familiearchief en historische documenten veilig kunnen worden bewaard. Sociaal-culturele en educatieve organisaties kunnen bij de vzw terecht voor advies en ondersteuning. ■ JH

 www.vvf-brussel.be

juni tot september tien zondagen om 11.30 uur een gratis aperitiefconcert. Lokale brouwers zorgen voor het aperitief. De zondagen die al vastliggen zijn: 6, 13 en 20 juni, 4 en 11 juli, 22 en 28 augustus en 12, 19 (jaarmarkt Beersel) en 26 september. ■ JH

Gemeente stoot Nederlandstalige basisschool af

WEZEMBEEK-OPPEM Het Vlaams gemeenschapsonderwijs neemt vanaf 1 september 2010 de Nederlandstalige gemeentelijke basisschool De Letterbijter over. Het wordt opnieuw een Freinet-school. De beslissing komt er na een jaar van conflicten tussen de gemeente, de directie en de ouders. De Franstalige bestuursmeerderheid in Wezembeek-Oppeem besliste één dag voor het begin van het schooljaar 2009-2010 plots om onduidelijke redenen en tegen de zin van directie, leerkrachten en ouders om de Freinettechnieken in de Letterbijter af te schaffen. Meteen zakte het leerlingenaantal van 128 naar 72 leerlingen, en het conflict escaleerde. De beslissing om de school over te hevelen naar het gemeenschapsonderwijs moet een einde maken aan wat Vlaams minister Bourgeois (N-VA) 'de pestertijen van het gemeentebestuur' noemt. 'De Vlaamse gemeenteraadsleden van Wezembeek-Oppeem drongen op de beslissing aan om de school opnieuw groeikanalen te geven. Het akkoord is gesloten. De gebouwen zullen door het gemeenschapsonderwijs gehuurd worden. Enkel de gemeenteraad moet zijn fiat nog geven', aldus de minister. Volgens Walter Nijs, voorzitter van de schoolraad was dit de enige oplossing om de school een nieuwe start te kunnen geven. 'Sinds september hebben we drie directeurs gehad.

Nu hebben we opnieuw de garantie op een volwaardige Freinet-school met een stabiele inrichtende macht, en daar is het ons om te doen.' Niettemin blijft het vreemd dat een Vlaamse faciliteitengemeente zijn goed draaiende Nederlandstalige gemeenteschool om onduidelijke redenen afstoot. Vlaams parlementslicid Eric Van Rompuy (CD&V) heeft zijn twijfels. In de commissie Vlaamse Rand van het Vlaams Parlement zei hij dat het opgeven van de Nederlandstalige gemeenteschool in een faciliteitengemeente een verkeerd signaal is. 'Ik vrees dat de Franstaligen dat als een symbool zullen zien en het de Franstalige meerderheden in andere faciliteitengemeenten op ideeën kan brengen.' Waarnemend burgemeester François van Hoobrouck d'Aspre (UF) is tevreden met de overheveling van De Letterbijter

naar het Vlaams Gemeenschapsonderwijs. 'Het is de beste oplossing voor iedereen', zegt hij. De waarnemende burgemeester vindt niet dat de gemeente hiermee haar verantwoordelijkheid ontloopt. 'We ontlopen onze verantwoordelijkheid niet. Voor onze gemeente als inrichtende macht was het niet mogelijk om een school met Freinettechnieken uit te bouwen. Bovendien zijn we als gemeente daartoe ook niet verplicht. Wij zijn er niet in gespecialiseerd, en dus is dit de beste oplossing.' Dat de Franstalige bestuursmeerderheid bewust zou aangestuurd hebben om de Nederlandstalige school te sluiten, ontkent de waarnemende burgemeester. 'Dat was absoluut niet onze bedoeling. We hebben over de situatie gedebatteerd en de overname is voor alle betrokkenen de beste oplossing.' ■ JH

Airlines, met thuishaven **Zaventem**, verwacht na het crisisjaar 2009 opnieuw een stijging van het aantal passagiers. Het werft twaalf nieuwe piloten aan. ► De sanering van de viaduct in **Kraainem** wordt uitgesteld tot 2011. ► De wijk Ten Trappen in **Hoeilaart** krijgt een geluidswerende muur aan de E411. ► Chris Andries, kers-

vers burgemeester van **Wemmel**, beloofde geen communautaire koers te varen, maar nam in een maand tijd al drie communautair dubieuze beslissingen. Zo sloot een meerderheid van de Wemmelse gemeenteraad zich onder meer aan bij de Franstalige klacht tegen de Vlaamse inspectie in het Franstalige ba-

sonderwijs van de faciliteitengemeenten. ► Oppositiepartijen Open VLD, Groen! en LDD willen de Vlaamse Rand uitbreiden tot het hele arrondissement Halle-Vilvoorde en zelfs tot enkele gemeenten in het arrondissement Leuven. ► In **Vilvoorde** wordt de Leuvensestraat autovrij tussen de Grote Markt en de basiliek

Onze-Lieve-Vrouw van Troost. ► **Sint-Genesius-Rode** keurde de nieuwbouw van het nieuwe OCMW-rustoord De Groene Linde goed voor 13 miljoen euro. ► **Wezembeek-Oppeem** wil zich profileren als een landelijke gemeente en wil een herkenbaar centrum. ► In **Grimbergen** moeten bejaarden die naar een rust-

Nieuwe toekomst voor centrum Strombeek en parking C

© KM

GRIMBERGEN Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan dat de Grimbergenaren nog tot 14 april kunnen inkijken, zal het uitzicht van de gemeente grondig veranderen. Zo heeft het gemeentebestuur heel wat plannen voor Strombeek-Bever waar het centrum, parking C en de Romeinsesteenweg heringericht zullen worden. In het centrum van Strombeek-Bever wil de gemeente de parkeerproblemen aanpakken. Er wordt gedacht aan een ondergrondse parkeergarage. 'Er zijn al enkele schetsen gemaakt, maar nog geen plannen, want er is nog een stu-

die bezig. Bovendien moeten hiervoor ook nog de nodige financiële middelen worden gevonden', zegt burgemeester Eddy Willems (CD&V). Naast de veranderingen in Strombeek-Bever wil de gemeente een km-zone aan de Waardbeekdreef. In het structuurplan is ook sprake van het ontwikkelen van het woonuitbreidingsgebied Wezenhagenveld aan de Kruijstraat. Daar zouden 129 bijkomende wooneenheden kunnen worden gerealiseerd. Je kunt het volledige plan raadplegen op het gemeentehuis of via www.grimbergen.be. ■ JH

55%

Coach leert omgaan met meertaligheid

HALLE Het OCMW van Halle heeft van Vlaams minister voor de Vlaamse Rand Geert Bourgois (N-VA) subsidies gekregen om voor drie jaar een deeltijdse taalcoach aan te werven. In Halle is 55 procent van de mensen die bij het OCMW aankloppen anderstalig. 'Het is de bedoeling dat het personeel niet meer automatisch overschakelt op de taal van de mensen. De taalcoach zal de begeleiders van het OCMW technieken en methoden aanleren zodat ze met hun doelgroep op een begrijpbare manier Nederlands kunnen praten', zegt OCMW-voorzitter Marie-Rose Harnie (CD&V). De taalcoach kan OCMW-klienten ook doorverwijzen naar een taal cursus. Als de ervaring met de taalcoach positief blijkt, dan zal het project uitgebreid worden. ■ JH

Dieren van verdrinkingsdood redden

GRIMBERGEN De nv Waterwegen en Zeekanaal zal aan het Zeekanaal Brussel-Schelde twee zogenaamde *wildtrappen* aanleggen aan de oever langs de kant van het Bos van Aa in Zemst. 'De voorbije negen jaar zijn er in het kanaal zo'n zestig reeën verdrongen omdat ze, eenmaal ze in het water gesukkeld zijn, niet meer over de hoge kademuren kunnen', zegt Christian Houthuys van de Wildbeheerseenheid Nederbrabant. Wildtrappen zijn platformen onder het water, in hout of

ijzer, met een hellend vlak naar boven. Via die weg kunnen reeën die in het kanaal gevallen zijn opnieuw op de oever komen. De beesten sukkelen ter hoogte van het kasteel in Humbeek in het water en drijven af tot aan de windmolens in Kapelle-op-den-Bos. Aan de oever langs de Westvaardijk komen er voorlopig geen wildtrappen. Waterwegen en Zeekanaal wacht op de vergunning om de bouw van de twee wildtrappen aan het Bos van Aa te kunnen starten. ■ JH

huis verhuizen voortaan geen belasting meer betalen voor hun oude woning. ► Van de 59 mensen die bij de verkiezingen in juni vorig jaar weigerden te zetelen in een stem- of telbureau omdat BHV nog niet gesplitst is, zijn er tot dusver 16 vervolgd. ► De afbraakwerken aan de renbaan van Groenendaal zijn niet gestart

omdat de gemeente **Hoeilaart** beroep aantekende tegen de afbraakvergunning. ► Er zijn dringend instandhoudingswerken nodig aan het dak van de hoeve van kunstschilder Felix De Boeck in **Drogenbos**. De werken kaderen in de restauratie van de volledige hoeve, goed voor 47 miljoen euro, die door het Vlaams

Gewest wordt gesubsidieerd. ► Vanaf dit jaar organiseert Interza, de intercommunale voor afvalinzameling in Kampenhout, **Kraainem**, Steenokkerzeel, **Wезembeek-Oppem** en **Zaventem**, een gratis inzameling van snoei-hout aan huis. ► De sportdienst van **Sint-Pieters-Leeuw** heeft de handen vol met het zoeken

Fietsbrug over Woluwelaan

VILVOORDE Nadat het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) vorig jaar een fietsbrug plaatste over de E19 in Machelen, wordt nu ook over de Woluwelaan een extra fietsbrug voorzien ter hoogte van de Kleine Steenstraat in Vilvoorde. Daar moeten de fietsers momenteel nog het verkeer kruisen. De fietsbrug maakt deel uit van de *fietslus* rond de luchthaven. Dat concept werkte de provincie Vlaams-Brabant samen met het AWV en de betrokken gemeenten uit. Het AWV zal volgend jaar ook de fietspaden langs de Luchthavenlaan tussen de Woluwelaan en de Benoît Hanssenlaan vernieuwen. Ook het kruispunt van de Haachtsesteenweg en de Woluwelaan wordt heraangelegd. Volgens Vlaams minister van Mobiliteit Hilde Crevits (CD&V) moet de ontsluiting en bereikbaarheid

van de luchthavenregio de druk op de ring verminderen. Bedoeling is dat lokale verplaatsingen zo veel mogelijk met het openbaar vervoer of met de fiets gebeuren. Daarvoor zijn onder andere vlotte en veilige fietsverbindingen nodig. ■ JH

naar een onderkomen voor de tien sportclubs die door de brand in de sporthal Braillard dakloos zijn geworden. ► Burgemeester Lieve Van Linthout (CD&V) van **Sint-Pieters-Leeuw** wil een overleg tussen alle politiezones die aan het Brussels Gewest grenzen. Ze wil een antwoord zoeken op de criminaliteit vanuit Brussel. ■ JH

1956

Eerste Prijs der Nederlandse Letteren voor Herman Teirlinck

BEERSEL Op 27 oktober 1956 overhandigde Jo Cals, Nederlands minister voor Onderwijs, Kunst en Wetenschappen in Den Haag de eerste Prijs der Nederlandse Letteren aan de Vlaamse auteur Herman Teirlinck.

De jury, onder voorzitterschap van Maurice Gilliams, loofde Herman Teirlinck voor zijn hele oeuvre. Niet alleen om de literaire kwaliteiten, ook omwille van de esthetische, sociale en psychologische motieven van zijn werk, die hij 'grillig en kunstig door elkaar weeft'. De jury 'bewondert de onverzwakte, voortdurende scheppingskracht van Herman Teirlinck' en vindt zijn boek *Het gevecht met de engel* van een 'monumentale epische grootheid'. 'De evocatie van het Zoniënwoud is een machtige achtergrond ge-

worden waar scherp tegen afgetekend de menselijke strijd geleverd wordt. Het karakter van de personages is vaak met extreme felheid uitgebeeld. En er is ook de mythe van de tijd, die aller leven doet gloeien en verbleken', zo stelt het juryrapport nog. De jury was het er unaniem over eens 'dat voor de eerste maal de Prijs der Nederlandse Letteren moest worden uitgereikt aan een figuur waarnaar Noord en Zuid eensgezind opzien'. De prestigieuze prijs wordt om de drie jaar door een onafhankelijke jury uitgereikt voor oorspronkelijk Nederlandstalig proza of poëzie. De uitreiking gebeurt om de beurt in Vlaanderen en in Nederland.

Teirlinck was een intellectueel van hoog niveau, maar kon ook genieten van de gewone dingen. 'Een non-conformist', zoals het juryrapport hem beschreef. Of nog: 'Hij houdt zich op afstand

van de dingen en gebeurtenissen. Van de drempel af werpt hij een blik in de taverne; eveneens van de drempel af kijkt hij rond in de boskapel.' De laureaat was opgezet met zijn prijs en aanzag het als een waardering voor de Vlaamse literatuur, die vanaf dan naast de Nederlandse kon staan. In zijn wat bombastische taal van toen klonk dat zo: '(...) daardoor is een literaire gelijkwaardigheid aan het licht gekomen, die voorgoed de Moerdijk overbrugt. De grote prijs der Nederlandse letterkunde hebt gij aldus, Goddank! meer dan aan mij, aan Vlaanderen toegekend, zodat mijn moederland, met het weergaloos middeleeuws verleden, weer levendig in het heden aantreedt en medeverantwoordelijkheid opeist in de uitstraling van Nederlands literaire schoonheid over de wereld.' Belgisch minister van Onderwijs Leon Collard zag de prijs als 'een bekroning van de eenheid der Nederlandse letteren; ik wil het daarenboven bovendien beschouwen als symbool en als waarachtige toenadering tussen twee natïen.'

Teirlinck was niet alleen een gekend prozaïst, maar ook de stichter van de gelijknamige toneelschool in Antwerpen, lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde, taaladviseur Nederlands van koning Boudewijn, doctor *honoris causa* van de universiteiten Brussel, Amsterdam en Luik. Kortom hij speelde een belangrijke rol in het culturele leven van Vlaanderen. Teirlinck woonde een lange tijd in Beersel en was zeker niet vies van een verzetje. Bekend en berucht was de *mijolclub*, waarmee hij met vrienden het volkse bakschietspel beoefende. Hij nam ook deel aan boogschietwedstrijden en dronk op gezette tijden een goed glas geuze in de plaatselijke cafés. Zijn huis in Beersel is nu een interessant, klein museum met een prachtige tuin. Aan zijn Prijs der Nederlandse Letteren hield hij 75.000 fr. over.

TEKST Jaak Ockeley ■ FOTO Belga

Sofie Dumont is chef van het restaurant Les Eleveurs in Halle. Vorig jaar werd ze verkozen tot *Lady Chef 2009*, maakte ze furore met een eigen rubriek op de radiozender MNM en publiceerde ze een kookboek.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Sofie Dumont 'Ik kook

Ondertussen liet ze natuurlijk het restaurant voort draaien. 'Het ziet er naar uit dat het komende jaar niet rustiger wordt', vertelt ze. 'De belangstelling van klanten, media en bedrijven blijft maar komen. Ik moet dus filteren. Ik wil over zes maanden niet compleet opgebrand zijn. Bovendien komt het restaurant altijd op de eerste plaats. De rest zijn extraatjes.'

Geur en textuur

Heel even heeft Sofie Dumont (35) overwogen om dierenarts te worden. 'Ik ben een enorme dierenvriend', vertelt ze. 'Buren en kennissen noemden ons ouderlijk huis wel eens *de zoo van Jette*. We hadden honden, katten, kippen, dikkopjes, salamanders, vogels, vissen,... Als ik een gewonde vogel vond, bracht ik hem mee naar huis. Ik verzorgde hem en liet hem vrij als hij weer beter was.' Het lange stilzitten om voor dierenarts te studeren, was echter niets voor haar. 'Dodelijk!' zegt ze. En dus volgde ze haar andere grote liefde: koken. 'Bij ons thuis aten we alles. We hadden het niet erg breed en vroeger waren organen de goedkoopste vleessoort. We aten dus nieren, lever, blinde darmen. En ik vond dat allemaal lekker.'

Sofie Dumont stak veel op van haar grootmoeder, die van 's morgens tot 's avonds achter de potten stond. 'Ik liep haar constant voor de voeten', lacht ze. 'Maar ze kreeg me niet weg. Van kleins af was ik geïntrigeerd door de geuren en texturen van voedingswaren.' Haar ouders hadden ook vrienden met een bakkerij. Sofie was veel te vinden in het bakkersatelier. Zo snel ze kon, ging ze tijdens weekends en vakanties in restaurants aan de slag. Ook thuis, voor de familie, begon ze al heel vroeg eten klaar te maken.

In het oog

Op de kokschool in Anderlecht leerde ze Andy De Brouwer kennen. Zijn familie runt het hotel-restaurant Les Eleveurs al sinds 1897. De twee werden een koppel en besloten enkele jaren geleden het restaurant over te nemen. Hij staat in voor het onthaal, de service en de wijselectie en werd in 2008 uitgeroepen tot beste sommelier van Vlaanderen. Sofie staat aan het fornuis en won vorig jaar de prijs voor beste vrouwelijke chef. 'Ondertussen zijn we privé uit elkaar. Maar als zakenpartners werken we beter samen dan ooit. We kennen elkaar door en door en weten dus perfect wat we aan elkaar hebben.'

eerst in mijn hoofd'

Sofie Dumont heeft West-Vlaamse wortels, maar ze groeide op in Brussel. 'Mijn vader kreeg werk in Brussel en zo is ons gezin er terechtgekomen. In het begin voelde mijn moeder zich er allesbehalve op haar gemak, maar ondertussen is ze een echte cowboy geworden. Ze spreekt Nederlands, Frans, Engels en Duits. Ze woont in het centrum van de stad en kent het metronet als haar broekzak. Zelf vind ik Brussel ook een geweldige stad. Toen ik vijftien jaar geleden naar Halle kwam, was het even wennen. De familie De Brouwer is hier erg bekend. En als nieuwkomer in zo'n familie werd ik, zoals dat in elke kleine stad gaat, goed in het oog gehouden. *Wat doet ze? Hoe laat komt ze thuis? Met welke auto rijdt ze en wat voor kleren draagt ze?* Zoiets heb je in Brussel niet. Aan de andere kant is Halle een stad die volop evolueert. We hebben hier cultuur, industrie, winkels en een prachtig bos. Het is er leuk wonen. Ik ben ook blij dat we ons restaurant hier hebben en niet in de hoofdstad, want in Halle heb je gewoon minder concurrentie.'

Buikgevoel

In het najaar van 2009 verscheen *Sofie, lady en chef*, haar allereerste kookboek. 'Ik kreeg op korte tijd zeven uitgevers aan de lijn', vertelt ze. 'Toen de eerste belde, dacht ik: *Wauw! Wat overkomt mij?* Maar enkele dagen later kreeg ik telefoon van een andere en toen bleven de vragen maar komen. Het was onvoorstelbaar. Uiteindelijk heb ik puur op mijn buikgevoel gekozen. Ik wil dat het klikt met de mensen met wie ik samenwerk. Dat is in het restaurant niet anders. Daar heb ik bijvoorbeeld een fantastische sous-chef die precies weet wat ik wil. Voor het boek wilde ik eenzelfde klik. Ik had ook geen zin om een saaie opeenvolging van recepten te geven. Aan mijn recepten heb ik dus allerhande ideeën en herinneringen vastgeknoopt. Mijn schoonbroer (*topfotograaf Sigfrid Eggers*) heeft de foto's gemaakt. Omdat we elkaar goed kennen, verliepen de shoots heel ontspannen. Uiteindelijk gaat het boek dus niet alleen over wat ik kook, maar ook over mij, mijn leven, mijn familie. Ik heb er met veel plezier aan gewerkt.' Haar medewerking bij radiozender MNM is van een ander kaliber. Elke middag houdt ze er een praatje met de presentator van dienst. Ze geeft tips, recepten en zo meer. 'Die rubriek

is mijn uitlaatklep. Ik ben nog altijd met eten bezig, maar op een heel andere manier dan in het restaurant. Ik vind het ook intrigerend om te zien wat kan op radio en wat niet.' Ook voor televisie zijn er al enkele aanvragen binnengelopen, maar tot nu toe heeft Sofie de boot afgehouden. 'Het zijn allemaal dingen die ik erbij moet pakken. Het restaurant is en blijft mijn prioriteit. Ik spring dus niet op de eerste de beste trein.'

Proeven in je hoofd

Als het koken maar afwisselend genoeg blijft, is Sofie Dumont gelukkig. 'Ik zou niet graag elke dag hetzelfde klaarmaken', zegt ze. 'We hebben in het restaurant een dagschotel, lunches, een vaste kaart en menu's, dus kans genoeg om dingen te veranderen. En zolang de diversiteit er is, kook ik eigenlijk alles graag. Ik ga uit van het product, ook als ik recepten bedenken. Daarbij zijn de seizoenen een enorme hulp: groenten, vlees, vis, zelfs kaas zijn allemaal seizoensgebonden. Zo'n product is een goede basis om van te vertrekken. Vervolgens bedenk ik welke smaken erbij kunnen passen.' Ze hoeft de combinaties niet te proeven. Zoals een muzikant een melodie in zijn hoofd uitprobeert, zo *proeft*

Sofie gerechten in haar hoofd. 'Als je een mooi stukje kabeljauw in boter bakt, wil ik er een groente bij die lichtjes zurig smaakt. Daar mag

dan eventueel een iets vettiger sausje bij. Je moet altijd zorgen dat je een mooie combinatie maakt van de vier smaakpaletten: zuur, zoet, bitter en zout. Daarmee kun je een perfect uitgebalanceerd gerecht verkrijgen. En dat moet je altijd nastreven. Ook de textuur is belangrijk', vindt ze. 'Je legt nooit uitsluitend zachte of uitsluitend harde dingen op een bord. Je wil mooie texturen in de mond, met nu en dan een krokantje dat een beetje verrast.'

Als je constant achter het fornuis staat, kun je dan nog wel genieten van wat er op je eigen bord terecht komt? 'O ja, enorm!' roept Sofie uit. 'En nog veel meer als ik het zelf niet hoeft klaar te maken.' Ze lacht en legt uit hoe ze kan genieten van uit eten gaan. 'Of gewoon, met een stel vrienden kijken wat je nog in de koelkast liggen hebt en daarmee iets eenvoudigs maken. Samen koken, een babbeltje slaan, een lekkere wijn erbij: meer hoeft dat

niet te zijn.' De doorsnee hobbykok staat niet te springen om zijn kunsten aan een professionaal voor te schotelen. 'Als Sofie komt eten, is het al eens paniek in de vriendenkring', vertelt ze. 'Terwijl ik ook gewoon heel blij ben als iemand mij broodjes met lekker beleg geeft: een goede kip curry of krabsla, wat kaas, ham en paté. Ik kan daar enorm van genieten. Als ik bij mijn moeder ga eten, zeg ik het altijd: graag heel simpele dingen mama!'

Een chef klopt lange uren en staat als hij of zij wil dag in dag uit in de keuken. 'Vrije tijd is iets wat je nooit vanzelf krijgt, je moet het nemen', legt Sofie Dumont uit. 'Als je alles goed regelt en je echt aan je afspraken houdt, lukt dat ook. Al vergaat de wereld, op mijn vrije dagen ben ik vrij. We hebben hier nu ook twee opeenvolgende sluitingsdagen. Dat is luxe. Die heb ik ook nodig om te kunnen recupereren. Mijn hobby's blijven wel tussen doortjes. Ik ben nu bereid om echt keihard te werken, maar op mijn zestigste zie ik me dat niet meer doen. Ik ben van plan om het op een gezonde leeftijd kalmer aan te doen. Een paar jaar geleden ben ik mijn vader verloren. Hij was 60 en zelfs als je op die leeftijd alles hebt kunnen verwezenlijken wat je wou, is dat nog te jong. Dat heeft me doen nadenken. Echt stilzitten zal nooit iets voor mij zijn, maar minder intensief moet op een gegeven ogenblik wel kunnen.'

FR 'Je cuisine d'abord dans ma tête'

Sofie Dumont est chef du restaurant Les Eleveurs à Halle. L'année passée, elle fut élue Lady Chef 2009. Dans un même temps, elle fut découverte par le grand public grâce à sa propre rubrique culinaire sur radio MNM. Et elle vient de publier un livre de cuisine. 'Capturer l'attention de la presse et du public, cela fait plaisir, mais le restaurant vient toujours à la première place.' Comme un musicien joue une mélodie d'abord dans sa tête, Sofie savoure ses recettes dans sa tête. 'Si je fais cuire un beau morceau de cabillaud dans du beurre, je veux ajouter des légumes au goût légèrement acide. Il s'agit de réaliser un beau mariage des quatre saveurs: amer, salé, sucré et acide. C'est la condition sine qua non pour réussir une assiette parfaitement équilibrée. Mais la texture est aussi très importante' ajoute-t-elle. Sofie a beaucoup appris de sa grand-mère, qui s'affairait devant ses marmites du matin au soir. 'J'étais constamment dans ses pieds', rit-elle. 'Mais elle ne parvenait pas à me chasser de la cuisine. Dès le plus jeune âge, j'étais intriguée par les parfums et textures des aliments.'

In de jaren 1950 waren het Spanjaarden, in 1980 en 1990 volgden Marokkanen en Turken. Polen en Oost-Europeanen vormen de nieuwste instroom van buitenlanders in de Vlaamse Rand. 'Brussel blijft een pompfunctie uitoefenen.'

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

'Brussel blijft buitenlanders pompen'

Patrick Deboosere over migratiestromen naar de Rand

Patrick Deboosere, professor demografie aan de Vrije Universiteit Brussel, verwacht geen afname van de migratiestroom vanuit Brussel. 'In Parijs is de regio rond de stad volledig verstedelijkt. Ook in de Vlaamse Rand zal dat proces zich verder voltrekken.' De recente studie *De Vlaamse Rand: socio-economisch profiel en een blik op het Vlaamse karakter* van onderzoeker Daniël Derudder maakte het al duidelijk: sinds 1997 heeft de Rand meer dan 40.000 inwoners gewonnen ten koste van Brussel. Het zijn vooral dertigers met jonge kinderen en veel buitenlanders. Daar lijkt geen einde aan te komen, integendeel.

Demograaf Patrick Deboosere: 'Brussel is al decennia lang een poort voor buitenlanders, net als Parijs een poort tot Frankrijk is en Londen tot Groot-Brittannië. Dat is logisch. In de jaren 1950 was er een grote toestroom van Spanjaarden. Die vestigden zich eerst in

Sint-Gillis. Later, als ze gezinnen vormden, weken ze uit. Vooral richting Tubize, Halle en Vilvoorde. In de jaren 1980 en 1990 volgde de suburbanisatie van de Marokkaanse en Turkse gemeenschap. De nieuwste golf is die van Polen en andere Oost-Europeanen die sinds 2000 naar Brussel afzakken. En sinds kort ook naar de Rand. Brussel vervult een pompfunctie van migratie naar Vlaanderen en Wallonië.'

Toenemende verstedelijking

En Brussel blijft pompen. Heeft de Rand haar maximale capaciteit stilaan nog niet bereikt? 'De administratieve grenzen zijn er, maar morfologisch maakt de Rand deel uit van Brussel. Kijk nog eens naar Parijs. De regio rond de stad is volledig verstedelijkt. De verstedelijking van de Rand is al honderd jaar aan de gang. Vergeet niet dat Evere in 1930 een landelijke gemeente was. Schaarbeek leefde op het einde van de negentiende eeuw

vooral van de landbouw. Toen telde Brussel 150.000 inwoners. Vandaag is dat bijna anderhalf miljoen en dat aantal stijgt nog.'

De afgelopen jaren stijgen de prijzen van de huizen in Brussel, wat de druk op de Rand alleen maar opvoert. 'In 1968 kwam er een kentering. Het aantal inwoners van Brussel daalde plots en dat bleef zo jarenlang doorgaan. De migranten die erbij kwamen, zorgden niet voor extra druk op de woningmarkt. In de jaren 1980 waren de huizen in Sint-Joost-ten-Node en Schaarbeek goedkoop. Sinds 1995 neemt de bevolking opnieuw toe en stijgen de prijzen. Dat zorgt ervoor dat mensen naar de Rand kijken. Als het in Jette te duur is, gaan ze naar Asse. Is Asse te duur, dan gaat het richting Aalst. Enzovoort.'

Continue instroom

Uit de studie van Daniël Derudder bleek dat het aandeel Britten, Amerikanen, Duitsers en Spanjaarden in de Rand de laatste jaren afneemt. 'Dat klopt niet', meent professor Patrick Deboosere. 'We weten niet hoeveel van deze nationaliteiten er vanuit Brussel in de Rand komen wonen, alleen welke zich vanuit het buitenland rechtstreeks in de Rand vestigen. De instroom vanuit Brussel kan nog heel hoog zijn. Ik vermoed dat er weinig verschuivingen zijn in het aandeel buitenlanders. Het blijft een continue instroom naar Brussel en nadien naar de Rand.'

'De internationalisering neemt toe', verklaart professor Deboosere. 'Je kan moeilijk voorspellen hoe dit eindigt. Toch is er ook een instroom van Nederlandstaligen in Brussel. Jongeren die er studeren en er blijven wonen als ze er werk vinden. Als deze jongeren een gezin stichten, zwermen ook zij uit naar de Rand. Of mensen die dichterbij hun werk in Brussel willen wonen. De hoofdstad is nog steeds de belangrijkste tewerkstellingspool van het land, met 600.000 werknemers die er iedere dag aan de slag gaan.'

EN Brussels represents a gateway to elsewhere

'The size of the Brussels population has been increasing again since 1995, and this trend has been paralleled by rising accommodation costs, which, in turn, have prompted people to start looking towards the Rand. When Jette is unaffordable they head for Asse. When Asse becomes too expensive they set off for Aalst. And so on and so forth', according to the demographer Patrick Deboosere. He claims that: 'Brussels has been a gateway for foreigners for decades now, in the same way that Paris is a gateway to France. Back in the 1950s there was a huge influx of Spaniards, who first of all settled in Sint-Gillis, subsequently moving out when they formed families. Tubize, Halle and Vilvoorde were the most popular destinations. This was followed in the 1980s and 1990s by the suburbanisation of the Moroccan and Turkish communities. The latest arrivals are Poles and other East Europeans, who have been heading for Brussels since 2000. And more recently to the Rand as well. Brussels continues to act as a gateway for migration to Flanders and Wallonia.'

AGENDA
MAART
2010

Uit

in de Rand

Hondse actrice herkent zich in mensen

© JONAH SAMYN

THEATER

In opdracht van Theater Malpertuis schreven Stefan en Peter Perceval een beestige monoloog voor Sien Eggers. Zij bekijkt het publiek en haar omgeving vanuit het standpunt van een hond. Maar hoe dieper het trouwe huisdier in zijn gedachten woelt, hoe meer herkenningspunten het bij de mens opmerkt.

'Het Nederlands kent veel uitdrukkingen waaruit blijkt dat er affiniteiten zijn tussen de mens en de hond', zegt regisseur **Stefan Perceval**. 'Vaak wordt gezinspeeld op minder prettige ervaringen. Bij *Het is van den hond!* hoort een sakkerend toontje. *Wanneer er geen hond naar een voorstelling komt* betekent dat in feite dat er geen mens geïnteresseerd is. Maar wie *een hond wil slaan, vindt altijd wel een stok*.' Vooraleer hij de tekst uittikte, heeft de theatermaker het gedrag van honden grondig geobserveerd. 'Meestal kun je perfect voorspellen hoe een hond zal reageren. Bij wijze van kennismaking zal hij aan je hand ruiken en als hij enigszins met je vertrouwd is ook likjes geven. De vriendschap, die hij zijn baasje schenkt, is onovertroffen. In zijn ogen zie je hoe hij naar je hunkert.'

De tekst is op het lijf van de actrice geschreven. 'Haar hondse blik op de scène oogt aan doenlijk. Verlangen, vreugde, verdriet en angst

worden nooit verhuld. Hoe vaak zie je niet dat het baasje na verloop van tijd op zijn hond gaat lijken? Ook het omgekeerde valt niet uit te sluiten. Als dierenliefhebster knuffelde **Sien Eggers** talloze katten en honden. De intensieve repetities voor dit stuk bleven niet zonder gevolgen. Telkens ze iemand met een keffertje of een gezelschapsdier ontmoet, neemt ze spontaan een gelijkaardige houding aan.'

De rol kon, volgens Perceval, alleen maar door een vrouw gespeeld worden. 'Zo konden we de verzorgende dimensie benadrukken. Eggers beweegt ook soepeler en suggestiever dan de meeste mannelijke acteurs. Zij speelt onwaarschijnlijk veel verschillende figuren. Bovendien kan ze heel goed luisteren. Op een hondse manier spitst ze haar oren. Zodra ze onraad ruikt, komt ze in drafpas op mij toegelopen. De belangrijkste kwaliteit in dit *Hondstuk* is echter het aanvoelen.' Als de stemming omslaat veranderen in een oogwenk de houding en de gezichtsuitdrukking. 'We zijn niet aan ons proefstuk toe', zegt Stefan Perceval. 'Al bij ons vorige samenwerking ondervonden we dat we heel snel op elkaar inspelen. Opnieuw is het een komische, filosofische en antropologische voorstelling geworden.' De regisseur wordt nooit door zijn actrice afgeblaft. ■ LD

DI · 30 MAA · 20.30

Hondstuk

theaterMalpertuis

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Wonderlijke onderwaterwereld

FILM

Natuurfilmers beleven wonderlijke momenten. Toen **Danny Van Belle** met zijn camera afdaalde in de *Lembah Straits* in Indonesië trof hij de meest verbazingwekkende onderwaterdieren aan. Naast de zebra-krabben, schorpioenvissen, koraalduivels en naaktslakken werd hij geconfronteerd met bidsprinkhaangarnalen, hengelaarsvissen, sepia's en ontelbare vissen en groeisels, die hij niet kon identificeren. Dat er zoveel verschillende soorten zijn, wordt door de Britse bioloog Alfred Wallace toegeschreven aan de geografische scheidingslijn. Door een spel van tektonische verschuivingen zijn tussen de Aziatische en Australische eilanden ooit verbindingen ontstaan die later weer zijn verbroken. Danny Van Belle's eerste langspeeldocumentaire *Lembah, ongewoon mooi* kaapte op het wereldfestival voor onderwaterbeelden in Antibes twee jaar geleden de *Gouden Vin* weg. De cineast uit Erpe Mere kreeg de microbe in 1996 te pakken tijdens een vakantie in Thailand. Om de videocamera zo comfortabel en efficiënt mogelijk te manipuleren, volgde hij gespecialiseerde duikcursussen. Met zijn film steekt hij de cineasten van National Geographic naar de kroon. ■ LD

WO · 10 MAA · 20.00

Lembah, ongewoon mooi

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Hoe kan je je als muzikale fijnproever verdedigen tegen de opdringerige geluidsbronnen waarmee je voortdurend wordt geconfronteerd? Moeten zomende computers, schetterende mp3-spelers en lawaaierige machines uit het openbare leven worden geweerd? Of ga je gewoon naar het Ars Musica festival om nieuwe geluiden te ontdekken?

Nieuwe klankwereld

MU ZIEK

Als compensatie voor al de ongevraagde *noise* gaf Ars Musica aan enkele hedendaagse componisten de opdracht om nieuwe en verborgen klankwerelden te verkennen. Hoewel het festival uitwaaiert naar Antwerpen, Bergen, Brugge en Luik ligt het brandpunt nog steeds in de hoofdstad. We staken ons licht op bij de kersverse directeur **Patrick De Clerck**. Deze Oostendenaar leidde tot voor kort de Brusselse afdeling van het Festival van Vlaanderen.

‘Deze editie duurt een hele maand en is gespreid over het Kaaithheater, Flagey, de Munt, de Hallen van Schaarbeek, Bozar en Balsamine’, licht hij toe. ‘We slaan een brug tussen alle cultuurgemeenschappen en zijn niet het elitaire clubje waarvoor we soms gehouden

worden. Volgend jaar hoop ik alle concerten en activiteiten in anderhalve week te kunnen samenballen.’ Om Ars Musica meteen op een originele manier te openen brengt het Ensemble Intercontemporain op 4 maart in het Kaaithheater een *opera in seven planes* van **Hector Parra**. Deze jonge Spaanse componist engageerde voor zijn *Hypermusic Prologue* de Amerikaanse astrofysica **Lisa Randall**. Zij exploreert als wetenschapster onvermoede kosmische dimensies. De muzikale reis zou ook de diepste plekken in onszelf ontsluiten. Een week later maakt het **Hermes Ensemble** klanken zichtbaar. De twee componisten en de videast baseren zich op de bevindingen van de 18e eeuwse natuurkundige **Ernst Chladni**. Hij toonde indertijd aan dat geluids-

golven trillingen teweegbrengen op platen die met zand zijn bedekt.

Voor het esoterische stuk *Primes*, dat werd uitgewerkt door de Milanese componist **Riccardo Nova** en dat voortborduurt op de wetenschap van de priemgetallen, krijgt **Ictus** de steun van *loop-machines* en van drie Indiase instrumentalisten.

Onder de noemer *danceXmusic* vergasten de studenten van P.A.R.T.S. het Ars Musica publiek in de Munt op nieuwe choreografieën. Ze vertrekken van recente en grotendeels onbekende kamermuziek, die live wordt uitgevoerd door het Muntorkest.

Voor de hommage aan Xenakis, die met Le Corbusier het klankrijke Philipspaviljoen op Expo 58 ontwierp, nemen de muzikanten en

Waarheid en verbeelding

THEA TER

De Oostenrijkse schrijver **Robert Musil** legde zijn oor liever te luisteren bij verbeeldingrijke dan bij nuchtere en voorspelbare tijdgenoten. De vier jeugd vrienden, die de kern uitmaken van *De Fantasten* zijn mensen zonder eigenschappen. Zij tasten alle mogelijkheden af. Hun drie tegenspelers blijken versterkte figuren, die makkelijk kunnen worden gekarikaturiseerd. Toneelgezelschap de Tijd bracht vijftien jaar geleden al een spraakmakende podiumversie van dit boek. Met een volledig vernieuwde cast worden andere aspecten van deze fantasten uitvergroot.

Toch lijkt er in eerste instantie weinig veranderd. Maar de acteurs leggen onvermoede accenten. Hoe meer er gepraat wordt, hoe ondoorzichtiger hun denkbeelden en hun gedragingen lijken. De woorden onthullen de waarheid niet, maar zetten ons op het verkeerde been. Wie van deze marathonvoorstelling wil genieten, moet wel goed uitgeslapen zijn. ■ LD

ZO • 6 MAA • 19.30

De Fantasten De Tijd

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

en

DANCEXMUSIC © BART GRIETENS

de sprekers plaats tussen de toeschouwers, die van op hun ligstoelen ongetwijfeld een bijzondere luisterervaring zullen hebben. 'In die houding klinkt muziek totaal anders', zegt Patrick De Clerck. 'Ook voor de *Ode aan de schoonheid* op de slotavond met **Akika Suwanai** en het Nationaal Orkest hebben we enkele verrassingen in petto. Na Strawinskys onvolprezen *Sacre du Printemps* kun je genieten van een *Dromenboom* en van de 8e symfonie van **Luc Brewaeyts**, die in première gaat. Met dit soort combinaties van bekende en nieuwe werken hopen we meer publiek aan te trekken.' ■ LUDO DOSOGNE

4 MAA TOT 2 APR

Ars Musica Brussel, verschillende locaties
www.arsmusica.be

Recht op boeken

LITERA
TUUR

Aan sport, spel, kijken en luistergenot is tegenwoordig geen gebrek. Attractieparken, videospelen en computergames zijn overal binnen handbereik. Kinderboeken voor leerlingen van de lagere school verdwijnen echter steeds meer uit het gezichtsveld. De 39e editie van de Jeugdboekenweek van 13 tot 28 maart eist weer aandacht op voor de jeugdliteratuur en het kinderboek. In welke kinderkamer staat nog een rijk gevulde boekenkast? Zelfs een boekenplank wordt meer en meer een zeldzaamheid. Veel architecten houden er geen rekening mee, zodat ze uit het interieur worden geweerd. Ook onderwijsinstellingen en jeugdbewegingen zouden meer boeken per leeftijdscategorie beschikbaar kunnen stellen. Boeken verruimen immers de kennis, maken de lezer alert voor maatschappelijke ontwikkelingen of prikkelen de verbeelding. Omdat elk kind recht heeft op boeken wordt op zaterdag 13 maart in het Vlaams Parlement een bijzondere hoorzitting gepland. Het Kinderrechtencommissariaat zal zich niet onbetuigd laten. Naast de bezorgde kinderen laten ook geëngageerde jeugdauteurs hun stem horen. ■ LD

13 TOT 28 MAA

Jeugdboekenweek

www.jeugdboekenweek.be

© KLAAS VERPLANCKE

Theater onderwater

Wat bedoelt een theatergezelschap met de naam *Sprookjes enzo* met die enzo? Wel, een belevenis in een onderwatercircus ofzo. Aquarium is een theateravontuur voor de allerkleinsten. Poëtisch, interactief, gezellig. De kleuters nemen op de scène plaats. Dankzij blauwe en groene spots ziet het er als een groot aquarium uit. Daar begint onder leiding van circusdirecteur Alexandra en haar twee acrobatische en muzikale assistenten Michela en Nicola een reis naar het onderwaterparadijs Aquarium. De kinderen moeten een handje toesteken. Met eenvoudige maar verrassende rekwisieten die een poëtische verzinnenbeelding zijn van zeewier, zonnestrallen, bloemen of vissen roepen ze mee de wonderde wereld op die uiteindelijk in de golvende zee uitmondt. Van Rikkie de Rat hebben ze geen schrik en Fanny de Flamingo krijgt een warm onthaal. Te spannend wordt het nooit. De beloning is een duik onder water tussen de sierlijke kwallen. Een en ander komt uit de koker van de Italiaanse theatermaker en vormgever Marcello Chiarenza die internationaal succes oogst met zijn circustheatercompagnie Arcipelago Circo Teatro. ■ MB

ZO · 21 MAA · 11.00

**Aquarium, het kleinste
onderwatercircus ter wereld**

Sprookjes en zo

Jezus-Eik, GC de Bosuil,

02 657 3179

Stoomdagen

De vallei van de Molenbeek in Vlaams-Brabant was de bakermat van de Belgische papierindustrie. De papiermolen in Herisem en de voormalige kartonfabriek Winderickx zijn de zeldzame getuigen van die industriële bedrijvigheid en een van de laatste overblijfselen van de ooit bloeiende papier- en kartonindustrie in de regio. Het gebouwencomplex van de Herisemmolen bestaat uit de oorspronkelijke papiermolen, de kartonfabriek, de bijhorende boerderij en een centraal gelegen woonhuis met kantoor. De site is uniek gelegen in een 16 ha groot weiland. De gebouwen en de omgeving zijn sedert 1979 beschermd als monument en landschap. Dankzij die bescherming werd het gebouwencomplex stapsgewijs gerestaureerd en kreeg het een nieuwe functie als museum.

Tijdens de stoomdag op 7 maart wordt de 100 jaar oude stoommachine opnieuw in werking gesteld. Die stoommachine dreef een aantal andere machines aan om karton te vervaardigen en af te werken. Tijdens de stoomdag kun je ook kennismaken met het oude ambacht van het papier scheppen en met de verschillende aspecten van de mechanische kartonfabriek. Er zijn rondleidingen om 14.30 en 15.30 uur. Voor een drankje en een hapje kun je terecht in de vroegere smidse die tot café is omgebouwd. ■ GH

ZO · 7 MAA · 14.30 EN 15.30
Stoomdag Herisemmolen
 Alsemberg, Fabriekstraat 20
 02 381 07 70, www.herisem.be

EX
PO

Officieel heette hij Domenikos Theotokopoulos. Maar iedereen kent hem als El Greco. Omdat hij het grootste deel van zijn leven in Toledo doorbracht en daar overrompelende religieuze taferelen schilderde, die helemaal pasten in de politiek van de contrareformatie, wordt hij tot de Spaanse School gerekend.

Extatische in

Hoewel zijn kostbaar oeuvre eigenlijk te kwetsbaar is om te worden getransporteerd, exposeert Bozar in het kader van het Spaanse voorzitterschap van de Europese Unie niet minder dan veertig imponerende doeken. De verwrongen, uitgerekte lichamen van de engelen en de heiligen worden niet alleen weergegeven in vlammeende en vaak zwavelachtige kleuren; vaak is ook de lichtinval onwerelds. Vele personages hebben een extatische toestand bereikt. Meestal richten ze hun ogen hemelwaarts. Hun mantels hangen nonchalant over hun vergankelijk lichaam. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de plooiën, die telkens voor verschillende kleurschakeringen zorgen.

El Greco werd in 1740 geboren op Kreta, dat toen een vazalstaat was van Venetië. Hij werd er opgeleid in de traditie van de Byzantijnse iconenschilders. Op zijn twintigste reisde hij naar de Dogenstad om naar Titiaan en Tintoretto te kijken. Hoewel hij zijn eigen weg

Op de tast naar de

EX
PO

In samenwerking met de prehistorische site van Ramioul in Flemalle, provincie Luik, organiseert de provincie Vlaams-Brabant een reizende tentoonstelling over het verre verleden. Met behulp van geluiden en tastbare voorwerpen wordt de middensteentijd (mesolithicum) in onze streken opgeroepen. Hoe leefden de oude Belgen 9000 jaar geleden? De ijstijd is voorbij. Kleine groepjes mensen bouwen tussen de bossen nederzettingen. Bezoekers krijgen niets te zien. Alles speelt zich in het donker af. In de duisternis moeten de andere zintuigen aangescherpt worden. Je moet tasten, ruiken, horen. Er wordt gebruik gemaakt van replica's, die uit hetzelfde materiaal zijn vervaardigd als de ambachtelijke objecten van weleer. De pijlen, speren, bekens en vergaarkbakken geven stof tot nadenken. Waren onze voorouders gewelddadig? Of vormden ze hechte gemeenschappen? En hoe inventief waren hun overlevingsstrategieën? Als toemaatje pakt schaakkring De Zwarte Dame uit met een schaaktoernooi voor blinden, slechtziende en ziende mensen. De Blind D Mobiel is een rijdende demonstratieruimte met hoogtechnologische hulpmiddelen voor slechtziende en blinde mensen. ■ LD

17 TOT 25 MAA
Sluit je ogen om de prehistorie te zien
 Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

personages vlammende kleuren

ging, is hij toch beïnvloed door deze meesters. In Rome leerde hij tien jaar later Michelangelo kennen. Toen hij zich uiteindelijk in Spanje vestigde, veranderde er nog weinig aan zijn stijl. Zijn opdrachtgevers verlangden van hem dat hij via zijn barokke en maniëristische schilderijen een dam zou opwerpen tegen het nuchtere protestantisme.

Na zijn dood taande de belangstelling voor zijn werk, onder meer omdat de contra-reformatie over haar hoogtepunt heen was. 'Maar rond 1900 werden zijn doeken weer opgewaardeerd', zegt curator **José Redondo Cuesta**. 'Men staarde zich niet langer blind op de tegenstellingen tussen katholieken en hervormden, maar evalueerde de werken op hun kunsthistorische waarde. Er verschenen boeken die El Greco bejubelden om zijn hallucinante beelden. Sommige schilderijen waren zo geliefd dat andere artiesten ze kopieerden.'

De geselecteerde schilderijen komen uit het Museo del Greco en het Museo de Santa

Cruz in Toledo. Veronica ziet er even bleek uit als de dood, wanneer ze de afdruk van Jezus' aangezicht toont. Ook Petrus wordt na zijn leugens zichtbaar overmand door spijt. Stevig vouwt hij zijn handen, terwijl aan zijn linkerarm achteloos de sleutels van het hemelrijk bengelen. Hoogtepunt is de volledige reeks van de Twaalf Apostelen. 'Deze doeken zijn zo uitzonderlijk dat ze zelden of nooit Toledo verlaten', licht José Redondo Cuesta toe. 'El Greco was nog volop aan de serie bezig toen hij stierf. We kunnen bijgevolg de verschillende stadia van zijn werkproces volgen. Al van bij het begin ontpopt hij zich als een inventief en geniaal kunstenaar.' ■ LUDO DOSOGNE

TOT 9 MEI

El Greco, Domenikos Theotokopoulos 1900

Brussel, Bozar, 02 507 82 00

Dinsdag tot zondag van 10 tot 18 uur
en op donderdag nocturne tot 21 uur.

prehistorie

Vliegend naar een feestje

© HANS COPPENS

MU
ZIEK

GC de Lijsterbes in Kraainem bestaat dertig jaar. Om dat uitgebreid te vieren, worden

The Magical Flying Thunderbirds uitgenodigd. Zes prettig gestoorde muzikanten graaien een hele avond in het poparchief. Hun zaalshow is even opwindend als de zomerse openluchtconcerten. Ceremoniemeester Phile Bokken ziet er met Charles Van Domburg op toe dat ze hun good looking imago trouw blijven. Bassist Bart Delacourt, drummer Alain Bokken, gitarist Palle Van Buggenhout en toetsenist Mega Miguel Wiels zijn de stewards van dienst. Hun vlieguniformen worden net voor het inchecken nog vlug gestreken. Ze surfen tussen rock, reggae, swing, disco en bubblegum pop. Hoe lang de show duurt, hangt af van het enthousiasme van het partypubliek. Voor de veiligheid hebben ze niet minder dan tien bisnummers ingestudeerd. Pas als iedereen bekaf is, wordt de landingsbaan opgezocht. ■ LD

ZA · 27 MAA · 21.30

The Magical Flying Thunderbirds

Kraainem

GC de Lijsterbes

02 721 28 06

agenda

© STEF STESSEL

De slag bij Dobor

THEATER

Waar zijn de soldaten uit de Balkanoorlogen naartoe? Dobor ligt in Bosnië Herzegovina in het voormalige Joegoslavië, waar in het begin van de jaren negentig moorddadige etnische rellen uitbraken. Vele burgers sloegen noodgedwongen op de vlucht. Sommigen leiden steeds een zwervend bestaan. In de nieuwste muziektheatervoorstelling van **HetPaleis** wacht *de mamma* van een armoedige circusfamilie op de terugkeer van de jongste zoon die naar het front werd gestuurd. Omdat hij geen teken van leven geeft, maakt ze zich ongerust. Haar andere zoon, die wilde dieren temt, is hoopvoller. Van een ambtenaar verneemt hij dat zijn Bengaalse tijger kan worden opgehaald. Een gevaarlijke klus, die is weggelegd voor roekeloze kerels. De acrobates wachten ondertussen op de man van hun leven. Alleen de clown verliest zijn geduld niet. Hoe lang het circus de financiële crisis nog zal kunnen overleven, blijft echter een groot vraagteken. **Stef Stessel** ontwierp het imponerende toneelbeeld. Het script is van **Rian Koopman**, die drie jaar geleden al werd bekroond door de Nederlands-Duitse jeugdtheaterschrijversjury. Regisseuse **Mieja Hollevoet** scoorde eerder bij Bronks met *Romeo en Julia*, *Assepoester* en *Zwijnen*. ■ LD

VR · 19 MAA · 13.30 EN 19.30

De slag bij Dobor

HetPaleis
Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

PODIUM

THEATER

WO · 3 MAA · 20.15

Under the influence

Ontroerend goed
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO · 4 MAA · 20.30

Wees gul met uw organen

Bob De Moor
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZO · 6 MAA · 19.30

De Fantasten De Tijd

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

12 EN 13 MAA · 20.00

My Fair Lady De Pieterman

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 12 MAA · 20.30

Thuis

't Arsenaal & Compagnie Lodewijk / Louis
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 13 MAA · 20.00

Hotel Amadeus

KTV De Noordstar – Rederijkerskamer
De Lelieblomme
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA · 13 MAA · 20.30

Woest

Tom Lanoye
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 13 MAA · 20.30

Wees gul met uw organen

Bob De Moor
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 16

WO · 17 MAA · 20.30

Minnevozen / Scènes Gallantes

Ensemble Leporello
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

19, 20, 21 26 EN 27 MAA · 20.00

De Ronde van Vlaanderen

Pokus Pats
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

19, 20 EN 21 MAA · 20.00 EN 15.00

Dwazen

KT De Alsebloem
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA · 20 MAA · 20.30

Hippoliet

Het Ongerijmde
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI · 23 MAA · 14.30

Willy De Weldoener

Echt Antwarps Teater
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO · 25 MAA · 20.30

De Nachclub

Fred Delfgaauw & Sjaak Bral
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA · 27 MAA · 20.30

Raai of Vraai

Brussels Volkstejoeter
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZO · 28 MAA · 15.00

Raai of Vraai

Brussels Volkstejoeter
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DI · 30 MAA · 20.30

Hondstuk

theater Malpertuis
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO · 31 MAA · 20.30

Karton

Henk Rijckaert
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

KIDS

WO · 3 MAA · 14.00

Meneer Satie

Jeugd en Muziek
Brussel, Muziekinstrumenten-
museum, 02 545 01 53

ZA · 6 MAA · 20.00

Te ros

Zefiro Torna
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 16

ZO · 7 MAA · 15.00

Poezewoezewoef

Theater Tieret
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA · 13 MAA · 15.00

Reynaert, vossestreken

Grupeto Ensemble & Johan De Paepe
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA · 13 MAA · 19.00

Maria Dolores Esperanza

Kim & Co
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 13 MAA · 19.00

Er was geen zins

Kim & Co
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 19 MAA · 13.30 EN 19.30

De slag bij Dobor

HetPaleis
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 20 MAA · 14.00

De groene algenman

Jeugd en Muziek
Brussel, Bozar, 02 507 82 00

ZO · 21 MAA · 11.00

Aquarium, het kleinste onderwatercircus ter wereld

Sprookjes en zo
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

Date me! In Hollywood! (12/03)

Thuis (12/03)

© ERIC RAEVES

ZO · 21 MAA · 13.30

Pepernoot

muziekfestival
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 27 MAA · 15.00

Appartemenen

Het Gevolg
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 28 MAA · 15.00

Porselein

Jeugd en Muziek
Brussel, Bronks, 02 507 83 40

WO · 31 MAA · 14.00

Clown Rocky's Paasfeest

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

HUMOR

VR · 5 MAA · 20.00

Geloof mij

Nigel Williams
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 5 MAA · 20.30

Polderman kachelt door

Katinka Polderman
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 7 MAA · 15.00

Geloof mij

Nigel Williams
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO · 11 MAA · 20.30

Aap

ManManMan
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 11 MAA · 20.30

Charlatans, a medicine show

Ashton Brothers
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 12 MAA · 20.15

Date me! In Hollywood!

Salomee speelt
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR · 12 MAA · 20.30

Moeder, waarom lachen wij?

Philippe De Maertelaere
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DO · 18 MAA · 20.00

Blanco

Improtheater
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 19 MAA · 20.30

Concerto Tricolore

Stenzel, Kivits & Menders
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

ZA · 20 MAA · 20.30

Droog / ctrl+alt+del

Philippe Geubels / Michael Van Peel
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 31 MAA · 20.30

Je zal alles worden

Wouter Deprez
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

WO · 31 MAA · 20.30

Karton

Henk Rijckaert
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DANS

WO · 17 MAA · 20.30

Appris par corps

Cie. un loup pour l'homme
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

SENIOREN

MA · 22 MAA · 14.30

Schlagershowband

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZA · 27 MAA · 14.00

Music of operette

KT De Bietjes
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

LITERATUUR

DO · 11 MAA · 14.00

Leven en werk van Alice Nahon

Rob Van der wildt
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

13 TOT 28 MAA

Jeugdboekenweek

www.jeugdboekenweek.be

DO · 4 MAA · 20.00

Solozeiler

Johan Verminnen
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

5 EN 6 MAA · 20.15

Foor 11

De Nieuwe Snaar
Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZA · 6 MAA · 20.00

Martin Simpson en Danny Thompson

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 7 MAA · 11.00

Komen Eten!

HANS
Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

WO · 10 MAA · 20.30

Chansons sans paroles

Wouter Vandenabeele
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO · 10 MAA · 20.30

Was will das Weib?

NTGent & C° Maandacht
met Els Dottermans
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR · 12 MAA · 20.00

Balzaal der gebroken harten

Guido Belcanto
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 12 MAA · 20.30

Sing sing

The Clement Brothers
Hoeilaart, zaal de Eekhoorn,
02 657 05 04

ZA · 13 MAA · 20.30

The Scene

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 14 MAA · 15.00

Niet te geloven!

Nicole en Hugo
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

VR · 19 MAA · 20.00

Jan De Wilde en Kazzen & Koo

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 19 MAA · 20.30

Raymond van het Groenewoud

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

24 EN 25 MAA · 20.00

Foor 11

De Nieuwe Snaar
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Under the influence (3/03)

Meneer Satie (3/03)

Polderman kachelt door (5/03)

Guido Belcanto (12/03)

WO · 24 MAA · 20.30

Pura Fe

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 25 MAA · 20.00

Het Gevolg

Eva De Roovere
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 26 MAA · 20.00

Gedeelde Adoraties 2

Jean Blaute en Eric Melaerts
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

VR · 26 MAA · 20.15

Sarada

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

VR · 26 MAA · 20.30

Jo Lemaire

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

26 EN 27 MAA · 20.30

Foor 11

De Nieuwe Snaar
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZA · 27 MAA · 20.00

Forever Band & Marjan Berger

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 27 MAA · 21.30

The Magical Flying Thunderbirds

Kraainem,
GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZO · 28 MAA · 15.00

Niet te geloven!

Nicole en Hugo
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

JAZZ

ZA · 27 MAA · 20.30

Big Band Happening

Brussels Jazz Orchestra & leerlingen
academie Grimbergen
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

KLASSIEK

VR · 5 MAA · 20.30

Pierrot Lunaire

Het Collectief & Jacqueline Jansen
Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

ZA · 6 MAA · 20.30

Philippe Raskin in concert

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZO · 7 MAA · 11.00

O de vie

Maarten en Tinneke Van Ingelgem
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 14 MAA · 11.00

Arabesk

Ossel, Sint-Jan Baptistkerk,
02 460 73 24

ZO · 14 MAA · 11.00

Trio Murali

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 19 MAA · 20.30

Il Fondamento

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

MA · 22 MAA · 20.15

Ivan Paduart Trio en Fay Claassen

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR · 26 MAA · 20.30

De zeven laatste woorden

Willem Vermandere
en Kuijken Strijkkwartet
Asse, Sint-Martinuskerk,
02 466 78 21

WO · 31 MAA · 20.30

Messiah XL

Octopus o.l.v. Bart Van Reyn
Grimbergen,
sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

DI · 2 MAA · 20.30

Fish Tank

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 4 MAA · 14.00

Dossier K

Alseberg,
CC de Meent, 02 359 16 00

ZO · 7 MAA · 15.00

Harry Potter en de halfbloed prins

Overijse,
CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 7 MAA · 20.00

Altiplano

Alseberg,
CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 8 MAA · 20.30

Bright Star

Vilvoorde,
CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI · 9 MAA · 20.30

Rapt

Grimbergen,
CC Strombeek, 02 263 03 43

WO · 10 MAA · 20.00

Lembah, ongewoon mooi

Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

DO · 11 MAA · 15.00 EN 20.00

The Informant

Wezembek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

ZO · 14 MAA · 10.30

Witlokje

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 14 MAA · 20.00

Moon

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 16 MAA · 20.30

Coco Chanel & Igor Stravinsky

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 19 MAA · 20.00

My queen Karo

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO · 21 MAA · 20.00

Les Barons

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 23 MAA · 20.30

The men who stare at goats

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA · 22 MAA · 20.30

Les Barons

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 28 MAA · 20.00

Dossier K

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA · 29 MAA · 20.30

Dossier K

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

MA · 29 MAA · 20.30

Rashomon

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Harry Potter en de halfbloed prins (7/03)

Bright Star (8/03)

El Greco (tot 9/05)

EX PO

12 TOT 28 MAA

Dominique Hellinckx

Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

TOT 14 MAA

Let's stick together

Brussel,
Design Vlaanderen galerie,
www.designvlaanderen.be

14 MAA TOT 25 APR

Valéro-Kim

Patchwork en boursofflures
Asse, galerie budA,
02 306 50 95

TOT 25 MAA

Mitja Tusek

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

TOT 25 MAA

Sluit je ogen om de prehistorie te zien

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 31 MAA

Ulrich Jonckheere

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 11 APR

Hondse oorlog. Dieren in de oorlog 1914-1918

Brussel, Legermuseum,
02 737 78 11, www.klm-mra.be

TOT 18 APR

Frida Kahlo y su mundo

Brussel, Bozar,
02 507 82 00

TOT 25 APR

Imagenes del mexicano

Brussel, Bozar, 02 507 82 00

TOT 25 APR

Mexico Festival

Brussel, Bozar, 02 507 82 00

TOT 30 APR

Jimmie Durham

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

TOT 9 MEI

El Greco

Brussel, Bozar, 02 507 82 00

TOT 23 MEI

You move you interact

Dworp,
vomingcentrum Destelheide,
02 380 39 15

VOR MING

1 T.E.M. 29 MAA · 9.00 TOT 17.30

Wie ben ik?

Arch'educ
Wommel, GC de Zandloper,
02 454 54 01

DI · 9 MAA · 14.00

Prinsessen en tirannen, niet simpel voor ouders

prof. dr. Dirk Deboutte
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

MA · 15 MAA · 19.30

Libië

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 19 MAA · 20.00

Vijver- en oeverbeplanting

Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma,
02 371 22 62

ZO · 21 MAA · 15.00

Stedelijke moderne muziek in Congo en Zuid-Afrika

Jef Van Eyck
Tervuren, Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, 02 769 52 46

DI · 23 MAA · 20.00

Nacht van de geschiedenis

Tervuren, Gemeentezaal,
02 767 55 89

OP STAP

ZA · 6 MAA · 14.00

Arenbergwandeling

Halle, Achtdreven Hallerbos,
02 356 24 78

ZO · 7 MAA · 14.00

Verkenning van de Zennebeemden

Beersel, parking kasteel, 02 380 17 52

ZO · 14 MAA · 14.00
Dialectwandeling in 't Terveures

Tervuren, Marktplein, 02 769 20 81

ZO · 14 MAA · 14.00
De vallei van Groenendaal fleurt op

Hoeilaart, Bosmuseum,
0477 32 83 61

ZO · 14 MAA · 14.30
Tommenmolenwandeling in Grimbergen

Grimbergen, Abdijkerk,
02 463 37 90

DI · 23 MAA · 11.00
Wandeling in Brussegem

Brussegem,
parking In de volle Pot,
02 460 38 23

VA RIA

4 MAA TOT 2 APR

Ars Musica

Brussel, verschillende locaties,
www.arsmusica.be

ZO · 7 MAA · 14.30 EN 15.30

Stoomdag Herisemmolen

Alsberg, Fabriekstraat 20,
02 381 07 70, www.herisem.be

12, 13 EN 14 MAA · 15.00 OF 20.00

Fame, de musical

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA · 27 MAA · 17.00

Machels Bluesfestival

Machelen, gemeentelijke feestzaal,
0498 72 38 62

ZO · 28 MAA · 15.00

Ontdek het museum van kelder tot zolder

Tervuren, Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, 02 769 52 46

Agenda 22

Agenda 22 is de gratis cultuurkrant van de 22 Brussels gemeenschapscentra. Deze agenda bundelt twee maal per jaar het overzicht van het culturele aanbod. Via de website www.vgc.be/vrijetijd of 02 245 37 73 kun je een gratis exemplaar van Agenda 22 aanvragen. Wie op de hoogte wil blijven van alle culturele en andere activiteiten in de Brusselse gemeenschapscentra vindt meer informatie op www.gemeenschapcentra.be Agenda 22 is ook gratis te verkrijgen in de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand'.

Frida Kahlo y su mundo (tot 18/04)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 1 tot en met 31 december bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 27 oktober a.s. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wommel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

Wat wil de vrouw? Tja, zeer goede vraag, waar al veel mensen hun kop over gebroken hebben. Ook de voorstelling van Els Dottermans biedt geen sluitend antwoord. Wel brengt ze een plezierige, muzikale theateravond over vrouwen, liefde en lijden.

TEKST Ines Minten · FOTO Filip Claessens

de aanzet tot de voorstelling. Het enige waar ze groots in kan zijn?

'Veel vrouwen maken die opmerking. Mij trof vooral de combinatie van de woorden *groots* en *lijden*. *Groots* is voor mij theater. Het boven jezelf uitstijgen. Het lijden van een vrouw door of voor liefde kan zo mooi zijn dat het kunst wordt. Kijk maar naar de schilderijen, de liederen, de teksten die over dat lijden gemaakt zijn. Die contradictie wilde ik er graag in hebben. Neem nu de vrouwen uit de films van Almodovar. Daar kijken we toch allemaal graag naar? Ze tonen een uitvergroting van ons bestaan. Ze lijden zoals niemand anders kan lijden. Die poëzie interesseert me meer dan de psychoanalyse die erachter zit.'

Hoe is de voorstelling uit die ene zin gegroeid?

'Ik las de zin bij Connie Palmen en onmiddellijk vond ik dat zij teksten kon leveren over het onderwerp dat zich in mijn hoofd aan het vormen was. Ik wou vanaf het begin twee polen laten zien, niet alleen het lijden dat uit de liedjes spreekt. Ik wou er iets tegenover stellen: een analyse van het lijden, een intellectuele blik, een dosis ratio. Bij Connie Palmen vind je die. Ik ben het lang niet altijd eens met wat ze schrijft, maar ik ben wel fan van haar werk. Ik hou ervan dingen te benoemen en zij kan dat. Ze heeft de juiste positie, de juiste afstand, het juiste filosofische standpunt om vrouwen te beschrijven. Ik denk dat er veel vrouwen zijn die over haar standpunten met haar in discussie zouden gaan. Ik ook. Connie haat bijvoorbeeld het instinct. Terwijl ik instinct zie als het onnoembare verstand. Instinct is er altijd eerder dan het verstand. Soms, bijvoorbeeld in een crisissituatie, gaat het leven zo snel dat je niet kunt wachten tot je verstand de juiste beslissing neemt. Op dat moment neemt het instinct over. Ik vind de combinatie interessant: instinct versus ratio, kennis, intelligentie. Die zoeken we op in *Was will das Weib?*'

'Drummer Ron Reuman en ik hebben de liederen gekozen. Nummers zoals *Ne me quitte pas* van Brel of *Jolene* van Dolly Parton krijgen een vertaling (respectievelijk van Peter Verhelst en Eva De Roovere), andere krijgen een nieuw arrangement. Ik wil niet zomaar als een jukebox enkele liedjes zingen. Dan zouden ze voor mij geen betekenis hebben. Tussen die liedjes heeft Connie teksten geschreven, als een duiveltje dat op mijn schouder zit en wat ik zing onderuit haalt, becommentarieert of er op een andere manier iets tegenover stelt.'

Was will das Weib?

Vrouwen, liefde en lijden

Els Dottermans laat zich voor haar theatertournee *Was will das Weib?* bijstaan door vier muzikanten en een zangeres. Ze rijgt een reeks liedjes van uiteenlopende genres aan teksten die de Nederlandse auteur Connie Palmen bij de muzikale selectie schreef. '*Was will das Weib?* is een mooie, retorische vraag. De vraag houdt het antwoord in zich: niemand weet het, maar ze benadrukt ook de diepere complexiteit van de vrouw. Zo onbegrijpelijk vind ik de vrouwen trouwens niet. Ik denk dat we precies zo ondoorgroendelijk zijn als

we zelf willen. Ik oordeel niet in de voorstelling. Niet over vrouwen en niet over mannen. Laatst sprak een man me aan: hij was blij omdat ik niet seksistisch uit de hoek kom. Dat vond ik een compliment. Ik leg vooral ironie in de voorstelling. Ik geef een ferme trap aan de complexiteit en de problematisering van vrouwen.'

'Neem een vrouw haar lijden niet af, want het is het enige waar ze groots in kan zijn.' Die zin uit de roman *Lucifer* van Connie Palmen vormt

i Op woensdag 10 maart brengen NTGent & C° Maandacht met Els Dottermans *Was will das Weib?* in GC de Boesdaalhoeve, om 20.30 uur. www.ntgent.be

Ring-tv bestaat vijftien jaar

Regionale televisie zet Vlaamse Rand op de kaart

Ring-tv bestaat vijftien jaar. De regionale televisiezender van Halle-Vilvoorde bouwt dus een feestje, maar kijkt ook vooruit want de televisiewereld evolueert snel. TEKST Joris Herpol • FOTO Filip Claessens

Ring-tv werd vijftien jaar geleden als laatste van de tien regionale zenders in Vlaanderen opgericht. In tegenstelling tot de andere regionale zenders, vormt de regio Halle-Vilvoorde geen gebied waar een 'wij-gevoel' heerst. Hoofdredacteur Dirk De Weert: 'Onze kijkers delen ons zendgebied spontaan op in vier subregio's: het Pajottenland, de Zennevallei, Noord-West-Brabant en de Druivenstreek. Het is altijd de bedoeling geweest dat Ring-tv zou bijdragen tot het 'wij-gevoel' in Halle-Vilvoorde, maar dat is toch een werk van langere adem dan we

bij de start in onze jeugdige overmoed dachten. Onze regio vormt in feite een administratieve entiteit waar weinig mensen zich iets bij kunnen voorstellen. Toch laten we elke deelregio ruim aan bod komen en proberen we de inwoners van Halle-Vilvoorde een duidelijk beeld te geven van wat er hier leeft. We proberen hen ook te prikkelen om deze interessante streek verder te ontdekken.'

De eerste keer

'Ik ben op 1 januari 1995 gestart en twee maanden later moesten we al uitzenden', herinnert

Dirk De Weert zich nog goed. 'Er kwamen drie voltijds journalisten en een productiemedewerker, en we waren vertrokken. Omdat de zomer komkommertijd is, bedachten we de *Ring Rond* waarbij we de streek op alle mogelijke manieren in beeld brachten. Met oude foto's en een hedendaags beeld van dezelfde locatie, met BV's, met een ... helikopter. Dat was het succesvolste en spectaculairste van de *Ring Rond*. Nu zou zoiets onbetaalbaar zijn. Toen waren wij de pionier en kon dat bij wijze van experiment. Over die helikopterbeelden wordt tot op vandaag nog gepraat.' Televisie maken is in vijftien jaar enorm geëvolueerd, bevestigt De Weert. 'Vijftien jaar geleden hadden wij geen internet. Een reportage duurde drie tot vijf minuten. Dat is vandaag ondenkbaar. Zelfs twee minuten is uitzonderlijk.' Tom Serkeyn, redacteur van het eerste uur, beaamt: 'Het moet allemaal bondiger, sneller en vlotter. Ondertussen is ons netwerk wel veel uitgebreider. Daardoor kunnen we minder voor de hand liggende dingen doen. Elke reportage waarvan je zelf tevreden bent en waarover de mensen content zijn, is voor mij een hoogtepunt. Ook na vijftien jaar.'

Freelancer Jan De Bruyn, die vier jaar voor Ring-tv werkt, ziet een verschil met andere zenders. 'Het budget is veel lager, maar bij Ring tv lossen ze dat creatief op. De sfeer is er uniek, bijna familiaal. Op de regiozender krijg je ook de kans om te groeien en beter te worden.'

Niet breed

Ring-tv heeft het niet altijd gemakkelijk gehad. Dirk De Weert: 'Financieel is het steeds puzzelen, maar we zijn zeer zuinig. We hebben vijftien jaar het hoofd boven water kunnen houden, mede dankzij contracten met de Vlaamse overheid en de provincie. We blijven gaan voor een gezonde regiozender die op een professionele manier zijn opdracht vervult. De digitalisering van het televisielandschap veroorzaakt een versnippering van het kijkgedrag. Toch ben ik ervan overtuigd dat regionale televisie zijn plaats heeft. We leven in hoofdzaak van reclame-inkomsten, maar hebben ook een zeer belangrijke maatschappelijke functie. In een regio onder druk is een sterke, Vlaamse regionale omroep met een open kijk nodig.' De verjaardag is ook aanleiding tot vernieuwing. 'We starten met digitext, waarvoor we samenwerken met de gemeentebesturen. Er komt een nieuwe look, decor en website en, later op het jaar, ook een vernieuwde programmatie', besluit de hoofdredacteur.

i Op 15 maart viert Ring-tv zijn vijftiende verjaardag met drie korte debatten voor genodigden. Het grote publiek kan de vijftiende verjaardag van de regionale zender meevieren op de Dag van de Kijker op 30 mei in het Provinciedomein van Huizingen, met optredens, gratis hapjes en drankjes en prachtige prijzen.

Prinsenbos krijgt nieuwe snit

Het Prinsenbos is een begrip in Grimbergen en omstreken. De ruïne van wat ooit een middeleeuwse burcht was, de gevarieerde bomen, de aangename wandelwegen,... Heel veel inwoners van de Rand hebben dit park al met een bezoek vereerd om het allemaal live te bekijken en te beleven.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Rond deze tijd lopen de werken af die een achterstallig beheer van ongeveer veertig jaar moeten helpen verteren. De gemeente Grimbergen is eigenaar van dit gebied, maar om zoveel immense bomen te onderhouden, heb je speciaal materiaal en vakkennis nodig die een gemeente zomaar niet ter beschikking heeft. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) stak een helpende hand uit en neemt het park de volgende vijftig jaar in beheer. Marcel Vossen, directeur van ANB Vlaams-Brabant: 'De drastische aanpak

die we nu afronden, is een eerste noodzakelijke ingreep om het wandelcomfort, de gezondheid van de bomen en de veiligheid van de wandelaar te verbeteren. Omdat we de begroeiing aan de zijkanen van het wandelparkoers hebben teruggezet, ligt het er nu wat kaal bij, maar na een paar jaar is het grootste leed geleden en kan alles weer volop groeien. In de bosdelen zonder paden laten we een spontane vegetatie met voldoende dood hout tot haar recht komen. In de volgende jaren beperken we onze tussenkomst tot een regulier onderhoud dat volstaat met beperkte ingrepen.'

Zelf kijken

Je kunt het resultaat in ieder geval zelf gaan bekijken als je de goed bewegwijzerde Prinsenwandeling volgt die aan het Kerkplein vertrekt, nabij de basiliek. Daar neem je de Lage Steenweg om iets verderop links het Speelbroek in te slaan. Na een paar honderd meter bereik je aan de linkerkant een ingang van het Prinsenbos waar je meteen rechts volgt. De dominante boomsoorten zijn beuk en zomereik, die in verschillende diktes voorkomen. Hou rechtdoor aan tot je na de kapel het eerste bospad links neemt. Volg het

hoofdpad tot je na enkele tientallen meter aan de rand van de ringgracht rond het kasteel komt. Volg rechts langs de waterboord en neem aan de T-splitsing links. Van hieruit heb je een mooi zicht op de kasteelruïne en het Guldendal, een deel van het Museum van Oude Technieken (MOT), waar je onder meer alles te weten komt over houtbewerking en rijstteelt in het oude Japan.

Tegenwoordig kun je tot op het kasteeliland komen, tenzij de instandhoudingswerken aan de ruïne nog aan de gang zouden zijn. Marcel Vossen: 'We hebben de brug over de ringgracht hersteld zodat de wandelaars een kijkje kunnen nemen op het eiland. Om veiligheidsredenen kun je de ruïne zelf niet bezoeken. Een aannemer moet aan het gebouw nog werken uitvoeren.' Neem vervolgens de eerste baan links terwijl je eerst rechts een oud geboortebos ziet dat mee onder handen is genomen tijdens de voorbije werken. Zo wandel je rond de vijver en merk je de wilde eenden, waterhoentjes, meerkoeten, ganzen en kokmeeuwen op. Vlak achter de vijver ligt een kletsnat moerasbos dat gelukkig helemaal onaangeroerd bleef gedurende de voorbije tientallen jaren. Daar gaat de natuur zijn gang en dat zal nog lang zo blijven.

Bomen worden erfgoed

Bomen worden in Vlaanderen nogal stiefmoederlijk behandeld. Maar er is beterschap op komst. Vorig jaar werden in een klap een duizendtal bomen, boomgaarden en haagstruwelen beschermd als monument of stads- en dorpsgezicht.

In de meeste van de ons omringende landen worden registers bijgehouden van oude of uitzonderlijke bomen. In Nederland bestaat bijvoorbeeld een Register van Monumentale Bomen waarin alle bomen zijn opgenomen die volgens de Bomenstichting van nationaal belang zijn en behouden moeten blijven. De lijst telt meer dan 10.000 bomen en boomgroepen. Ook in Wallonië werkt de overheid al jaren aan zo'n bomenregister. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is gestart met een inventarisatie van waardevolle bomen. Die inventaris telt momenteel al meer dan 2000 bomen.

Dan toch bescherming

In Vlaanderen was tot voor kort van enige systematische opvolging geen sprake. In 1989 publiceerde de toenmalige dienst Groen, Waters en Bossen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wel een boekje over *Merkwaardige Bomen in Vlaanderen*. Maar het bleef bij een eenmalig initiatief. Onlangs is het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) eindelijk gestart met een inventaris van bomen met een erfgoedwaarde. De bomen en struiken met een erfgoedwaarde worden thematisch ingedeeld volgens nuttigheidswaarde, waarde als statussymbool, historische waarde, belang voor de natuur en schoonheidswaarde. Eens de inventarisatiegegevens volledig zijn, zullen ze via een website beschikbaar worden gesteld.

Midden vorig jaar werden een duizendtal bomen op de lijst van voor bescherming vat-

bare monumenten, stads- en dorpsgezichten geplaatst wegens hun artistieke, historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde. Daarmee zou het aantal beschermde bomen in één klap meer dan verdubbelen.

Merkwaardige bomen

Daarbij ook een aantal merkwaardige bomen uit de Vlaamse Rand. Het betreft o.m. twee reuzenlevensbomen (*Thuja plicata*) in een voortuin in de Koning Albertstraat in Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek). In de Tombergstraat in Sint-Martens-Lennik (Lennik) wordt een geknotte zomereik (*Quercus robur*) beschermd. In Sint-Kwintens-Lennik komt de hele Dries 't Nelleken en delen van de omliggende straten in aanmerking voor bescherming, en in de Blijkheerstraat in Oetingen (Gooik) zelfs een hele perenboomgaard, met 69 hoogstammige perelaars.

Andere te beschermen bomen zijn o.m. een Libanonceder (*Cedrus libani*) en een Atlasceder (*Cedrus atlantica*) in de Warandestraat in Humbeek (Grimbergen); een Canadese populier; *Populus x canadensis Marilandica* in Strombeek-Bever (Grimbergen); de winterlinde (*Tilia cordata*) bij de Onze-Lieve-Vrouwkapel in de Kamstraat in Bever; een gewone es (*Fraxinus excelsior*) op de kruising van het Hoogveld in Kobbegem (Asse) en de Lindestraat in Hamme (Merchtem); en de zomerlinde (*Tilia platyphyllos*) bij de kapel op het kruispunt van de Aardeweg (Overijse), de Glazenmakersstraat, Keersmakersstraatje, Huldenbergstraat en Oliestraat (Duisburg-Tervuren).

Ook de Witseboom, een zomerlinde (*Tilia platyphyllos*) in de Klein-Nederstraat aan de Puttenberg in Vlezenbeek (Sint-Pieters-Leeuw), beroemd door de televisieserie, staat op de lijst van te beschermen bomen.

TEKST Paul Geerts ■ FOTO Van der Linden (VIOE)

Dreven

Ter hoogte van het voetbalveld zie je dat de oude rij eiken vervangen is door een taxusaanplanting. 'De vorige bomen stonden te dicht bij de bosrand zodat ze te weinig licht kregen. We hebben de rand wat teruggezet en de taxuskegels op voldoende afstand aangeplant. Iets verderop hebben we de bestaande dreef met moeraseden doorgetrokken in het verlengde van de wandelas. We maakten van de gelegenheid gebruik om de bestaande paden wat te versmallen en aan te leggen met dolomiet. Op vraag van de gemeente hebben we een strook met zachte ondergrond aangelegd voor joggers en lopers', zegt de aanwezige ploegbaas. Neem nu rechts en je belandt in de Prinsenstraat die je linea recta weer naar het Kerkplein brengt.

Samen met de herwaardering van onder meer het domein Drie Fontein en het Tangbeekbos kaderen de onderhoudswerken van het Prinsbos in het project *Van basiliek tot basiliek*, een meer dan acht kilometer lange, groene wandeling tussen de Basiliek van Troost in Vilvoorde en de Basiliek van Grimbergen. Het traject is nog niet volledig afgewerkt, maar zal vermoedelijk aan elkaar sluiten in de loop van de komende jaren. Alle deelgebieden zijn intussen opgeknapt en gratis te bezoeken.

WINTERLINDE IN BEVER

Al zeven jaar sukkelt de vaderlandse politiek van crisis naar crisette. Eén reden: Brussel-Halle-Vilvoorde, kortweg BHV. Begin april is er opnieuw een deadline. Het kiesarrondissement moet gesplitst, vinden alle Vlaamse partijen. Waarom? We vroegen het aan drie kamerleden, indieners van de beruchte wetsvoorstellen. TEKST Karla Goetvinck

Dat verdomde drieletter

Omdat Vlamingen het een schande vinden dat Franstaligen tot diep in het Pajottenland stemmen kunnen ronselen, zo luidt de boutade. Maar wat blijkt: ook na een splitsing zullen Franstaligen stemmen kunnen blijven halen in Halle-Vilvoorde. Niets belet hen op te komen en een Franstalige kartellijst haalt wellicht ook minstens een zetel. Ook in het Vlaamse Parlement, de provincieraad en verschillende gemeenteraden heeft Union des Francophone (UF) zo verkozenen. In de Kamer zou zo'n verkozenen wel een loyauteitsprobleem hebben: met welke kartelpartner moet hij meestemmen? En nog merkwaardig: grondwettelijk zou hij een Vlaming zijn. Zijn stem is officieel een Vlaamse stem en dat kan van belang zijn in dossiers die speciale meerderheden vergen. Overigens: MR-FDF, de grootste Franstalige partij in de Rand, zou misschien zelfs op eigen kracht een zetel halen.

Al zijn dit natuurlijk speculaties: het kiesresultaat hangt van zoveel factoren af. De eerste verkiezingen na een splitsing zullen in de Rand volledig communautair kleuren. 'Aan de andere kant: zo'n Franstalige kartellijst haalt maar half zo veel stemmen. Dat merken we bij de Vlaamse verkiezingen,' aldus Michel Doomst, CD&V-kamerlid en burgemeester van Gooik. 'Mensen stemmen blijkbaar toch liever volgens hun ideologische overtuiging. En waarschijnlijk zullen de Franstalige partijen hier ook geen echte kopstukken meer inzetten. Halle-Vilvoorde is immers een kleiner politiek jachtgebied dan Brussel.'

Niet meer Vlaamse zetels

Niet dat een splitsing de Vlamingen meer zetels zou opleveren. Een gewone splitsing (zuivere of verticale splitsing in het vakjargon, zie kaartje 1) zou de Vlamingen zelfs zetels kosten, zeker in Brussel, aldus politicoloog Jo Buelens.

Daarom werkten de Vlamingen een alternatief uit dat ongeveer een status quo zou opleveren. Twee jaar geleden keurde de commissie Binnenlandse Zaken een zogenaamde verticale splitsing met apparentering goed (zie kaartje 2). Brusselse partijen zouden hun lijst kunnen verbinden met een lijst uit Vlaams-Brabant of één uit Waals-Brabant. Na de verkiezingen worden de resultaten van de twee lijsten samengeteld en op basis van die som worden de zetels verdeeld.

Principekwestie

Maar als een dergelijke splitsing nauwelijks politieke verschuivingen oplevert, waarom is ze dan zo beladen? 'Het is pure symboliek,' aldus Kraainemnaar Luk Van Biesen (Open VLD). 'Wij beschouwen dat als het logische sluitstuk van de staatshervorming. Franstaligen willen dat niet omdat ze de poort open willen houden. Zij hopen: als we de Rand blij-

natuurlijk

En de nummer één is ...

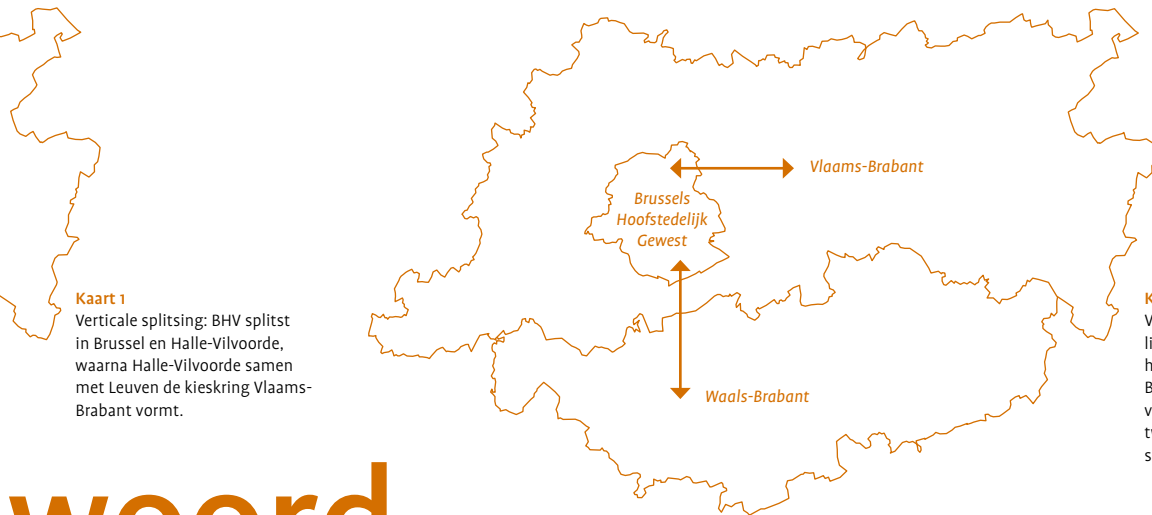
Het mooie sneeuwkllokje is er altijd vroeg bij. Rond deze tijd kan het al volop bloeien. Geen enkele kruidachtige plant bloeit vroeger dan deze soort, al zit de krokus hem wel eens dicht op de hielen.

Het sneeuwkllokje doet zijn Franse naam *perce-neige* dus alle eer aan. In de Vlaamse Rand is het een veel voorkomend bolgewas dat je vooral in tuinen vindt, maar ook in heel wat bossen tiert het welig. Deze plant is een exoot, maar hij is al zo lang ingebur-

gerd dat hij er nu min of meer bij hoort. Het is een echte *stinzenplant* zoals ook longkruid, gevlekte aronskelk en vogelmelk dat zijn. Dat zijn soorten die vooral in de buurt van grote boerenhoven, kastelen en parken werden aangeplant. Vanaf de negentiende eeuw kregen ze een echte boost doordat toen veel Engelse landschapstuinen werden aangelegd. Het was de bedoeling de natuur zo dicht mogelijk bij de mens te brengen, en dat kon je bijvoorbeeld doen door soorten overal op een natuurlijke wijze aan te planten zodat alles er enigszins wild en ongerept uit zag.

De eerste bewijzen van de aanwezigheid van het sneeuwkllokje in onze contreien waren er echter al op het einde van de Middeleeuwen waarna het grote delen van de halfwilde natuur in West-Europa veroverde. Deze mooie plant behoort tot de narcissenfamilie en is voor vele dieren giftig. Ook voor de mens trouwens. Je vindt hem vooral onder loofbomen in vochtige parken en bossen; liefst in de buurt van een beekje. Daar kan hij vele jaren rustig blijven groeien zonder de standplaats beduidend uit te breiden. Het is bekend dat de knollen van sneeuwkllokjes op het water drijven. Als een beekoever met sneeuwkllokjes afkalft, laten de bollen zich meedrijven tot wanneer ze op een geschikte nieuwe groeiplaats terecht-

Kaart 1
Verticale splitsing: BHV splitst in Brussel en Halle-Vilvoorde, waarna Halle-Vilvoorde samen met Leuven de kieskring Vlaams-Brabant vormt.

Kaart 2
Verticale splitsing met apparentering of lijstverbinding: Brusselse partijen kunnen hun lijst verbinden met een lijst uit Vlaams-Brabant of één uit Waals-Brabant. Na de verkiezingen worden de resultaten van de twee lijsten samengeteld en op basis van die som worden de zetels verdeeld.

woord

ven verfransen, zal Vlaanderen zich ooit wel afvragen *waar vechten we voor? Daar woont toch 80% Franstaligen? Is het niet beter dat we daar van af zijn? Dan moeten we er ook geen tijd en energie insteken!* Vlamingen zien in BHV een anomalie die vloekt met de grondwettelijke indeling in homogene territoria. Franstaligen houden net vast aan dat laatste restant van de oude unitaire staat. Alsof na de splitsing van BHV niets nog de splitsing van België in de weg staat.

Volgens Hans Bonte, SP.A-kamerlid en schepen in Vilvoorde, is de splitsing vooral nodig om Franstaligen te overtuigen Nederlands te leren. 'Nu kunnen ze hier op de Brusselse kopstukken stemmen. Die zeggen: stem voor ons en wij verdedigen uw recht om Frans te spreken. Je moet hier geen Nederlands kennen. Meestal zijn het de meest kwetsbare mensen die daar intrappen en zo hun eigen kansen beperken. Die illusie moet je doorbre-

ken. We moeten een eenduidig signaal geven dat dit ondubbelzinnig Vlaanderen is.'

Als goede burens

Van Biesen denkt dat de relatie tussen Brussel en zijn ommeland na een splitsing veel zou verbeteren. 'Voorwaarde voor samenwerking is gelijkwaardigheid. Vandaag kun je geen afspraken maken waar beiden mee gebaat zijn. Als Brussel niet langer aanspraak maakt op ons grondgebied, kunnen we als volwassen gewesten met elkaar praten en overeenkomsten sluiten.' Hetzelfde geluid bij Doomst: 'Probleem is nu dat Brussel een verborgen agenda heeft. Ik vind bijvoorbeeld dat we moeten kunnen praten over de vraag van de werkgevers om samenwerking over de gewestgrenzen heen. Maar eerst moeten we wel het bewijs op tafel hebben dat Brussel ons respecteert. En dan is er geen probleem. Want natuurlijk is er interactie.'

FR Ce maudit acronyme

Depuis sept ans, le monde politique belge évolue de crise en crisette. Tout tourne autour d'un seul acronyme: BHV, Brussel-Halle-Vilvoorde. La prochaine échéance est fixée début avril. L'arrondissement électoral doit être scindé, tous les partis flamands en conviennent. Mais pourquoi? 'Les Flamands considèrent la scission comme l'aboutissement logique de la réforme de l'Etat. Les Francophones ne veulent pas entendre parler; ils veulent garder la porte ouverte à une francisation plus explicite du Vlaamse Rand', précise le député Luk Van Biesen (Open VLD). Selon Hans Bonte, député SP.A et échevin à Vilvoorde, la scission est avant tout nécessaire pour inciter les Francophones à apprendre le néerlandais. 'Nous devons donner un signal clair que le Vlaamse Rand fait incontestablement partie du territoire flamand.' Michel Doomst (CD&V), bourgmestre de Gooik: 'Il est très probable qu'après une scission, les chefs de file des partis francophones ne se présentent plus ici. Halle-Vilvoorde est en effet beaucoup plus petit comme terrain de chasse politique que Bruxelles'.

komen. Dat is een interessante en redelijk frequent voorkomende voortplantingswijze.

Veruit de voornaamste verspreidingsmethode gebeurt door de mens. De bollen komen via weggegooid tuinafval op vele plaatsen in de natuur terecht. Het sneeuwklokje kan echter ook zaad zetten omdat vroege insecten zoals hommelmokinginnen, honingbijen en zweefvliegen wel degelijk stuifmeel en zelfs wat nectar in deze bloemen vinden. Zo vindt kruisbestuiving plaats en kan het zaad zich vormen. Elk zaadje bevat een mierenbroodje, een aanhangsel dat mieren aantrekt. Dat wordt snel gevonden door deze insecten die het verslepen naar hun nest, maar het onderweg wel eens verliezen waardoor een nieu-

we groeiplaats ontstaat. Daar breidt de soort zich verder uit met de bolletjes zodat op de meeste groeiplaatsen vele planten aanwezig zijn. Het aantal bollen verdubbelt gemiddeld om de drie jaar.

Omstreeks eind april is er van de plant niets meer te zien, want tegen dan is de levenscyclus rondgemaakt waarna hij in rust gaat tot de volgende winter. Met de energie die is opgeslagen in de bol hijst het sneeuwklokje zich later in barre omstandigheden naar de oppervlakte. Zo gaat het ongeveer op dezelfde manier bij krokussen en narcissen, al zijn die niet altijd in staat om zaad te zetten.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Herman Dierickx

Afrikamuseum bestaat honderd jaar

Van propaganda naar coö

Het Afrikamuseum in Tervuren viert feest. Het gebouw van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika bestaat honderd jaar. Het jubileumfeest valt samen met de vijftigste verjaardag van de onafhankelijkheid van Congo.

TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

Dit jaar gaan ook grondige renovatiewerken van start. Volgens directeur Guido Gryseels wordt het een echte metamorfose van het museum. 'De tentoonstellingen en de workshops zijn een belangrijk uithangbord van het Afrikamuseum. Weinig mensen beseffen dat we in de eerste plaats een wetenschappelijke instelling zijn. Bij de opening van het museumgebouw in 1910, door koning Albert I, was het gebouw bedoeld als een propagandamiddel voor de koloniale activiteiten in Congo. Maar na de Congolese onafhankelijkheid in 1960 veranderde het museum van naam en als Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (KMMA) kreeg het een veel ruimere opdracht. Weet je dat we momenteel met meer dan twintig Afrikaanse landen samenwerken op heel verschillende terreinen?' verduidelijkt de directeur. Gryseels werkte zelf acht jaar in Ethiopië en was nadien verbonden met de FAO, de voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties.

'Naast het sensibiliseren van de eigen bevolking verrichten we samen met Afrikaanse partners direct toepasbaar wetenschappelijk onderzoek. Dankzij het geologisch onderzoek zijn we bijvoorbeeld in staat vulkaanuitbarstingen te voorspellen. We doen ook onderzoek naar aanwezige mineralen, bedreigde diersoorten, Afrikaanse talen en geschiedenis.'

Virtueel museum

'Met onze workshops bereiken we jaarlijks dertig tot veertigduizend kinderen. Voor de meeste kinderen is dit hun eerste contact met Afrika. Met de tentoonstellingen en workshops bereiken we bijna 200.000 mensen per jaar. Met de vernieuwing van het museum mikken we op een verdubbeling van het aantal bezoekers,' benadrukt Guido Gryseels. 'Via de tentoonstellingen krijg je slechts één procent van onze uitgebreide collectie te zien. Om je een idee te geven: we beschikken over ongeveer 4 km aan archiefmateriaal. Ons doel is om een groot deel van de collectie op onze website te plaatsen.'

Op die manier krijg je een virtueel museum en met de digitale ontsluiting geven we het Afrikaans patrimonium terug aan Afrika.'

Nieuw paviljoen

'Bij de oprichting van het Afrikamuseum liet men zich inspireren door de koloniale visie van voor de onafhankelijkheid. Nu is er een multidisciplinair team aan de slag dat actief is op heel verschillende domeinen. De nieuwe visie op de uitbouw van het KMMA komt goed tot uiting in het zopas goedgekeurde *masterplan* voor het geheel van de gebouwen en de afstemming van de verschillende functies. Het KMMA bestaat uit zeven gebouwen, gespreid over 50.000 vierkante meter. Alle wetenschappelijk onderzoek willen we in één gebouw centraliseren. Daarnaast moet op termijn het Koloniënpaleis uitgebouwd worden tot documentatiecentrum over Afrika, conferentiecentrum en opleidingscentrum.'

Volledig nieuw is het onthaalpaviljoen waarin verschillende publieksfuncties worden gegroepeerd: onthaal, ticketverkoop, shop, restaurant en de opvang van groepen. Via een ondergrondse galerij met zalen voor tijdelijke tentoonstellingen krijg je toegang tot het huidige museum dat volledig wordt gerestaureerd. Directeur Gryseels geeft toe dat er eerst wat deining ontstond rond dit paviljoen. Maar de petitie van de burens was

peratie

gebaseerd op achterhaalde plannen. In het aangepaste ontwerp is het paviljoengebouw kleiner en wordt er rekening gehouden met de adviezen van de betrokken instanties.

Optimisme

Ondanks de crisis weigert Guido Gryseels mee te gaan met het doemdenken over het Afrikaanse continent. 'Ik zie ook heel positieve ontwikkelingen op het terrein. Er zijn enorme mogelijkheden. De groei en heropleving van Azië kan zich op termijn even goed in Afrika manifesteren. In het kader van een duurzame ontwikkeling van Afrika spelen we een belangrijke rol. Zo geven we jaarlijks 150 Afrikanen een gerichte opleiding. Op tien jaar tijd zijn dit dus 1500 mensen die zich wetenschappelijk dienstelijk maken voor hun land. We bouwen goede vormen van samenwerking uit met partners en nationale instituten ter plaatse. Door de combinatie van tentoonstellingen, workshops, multidisciplinair wetenschappelijk onderzoek, opleiding en ontwikkelingssamenwerking is het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika uniek in de wereld,' besluit Guido Gryseels.

Vanaf april hebben heel wat activiteiten aandacht voor het feest van honderd jaar Afrikamuseum. www.afrikamuseum.be

DE Von Propaganda zu Kooperation

Das Afrika-Museum in Tervuren feiert Jubiläum. Das Gebäude des Königlichen Museums für Zentral-Afrika besteht seit hundert Jahren. Die Jubiläumsfeier fällt mit dem fünfzigsten Jahrestag der Unabhängigkeit des Kongos zusammen. Dieses Jahr beginnen die umfassenden Renovierungsarbeiten. 'Eine echte Metamorphose des Museums' laut Direktor Guido Gryseels. 'Bei der Eröffnung des Museumsgebäudes im Jahre 1910 durch König Albert I. war das Gebäude als Propagandamittel für die kolonialen Aktivitäten im Kongo gedacht. Doch nach der kongolesischen Unabhängigkeit im Jahre 1960 wechselte das Museum den Namen und erhielt als Königliches Museum für Zentral-Afrika (KMZA) einen viel breiter gesteckten Auftrag. Nur wenigen ist bewusst, dass wir an erster Stelle eine wissenschaftliche Einrichtung sind. Wir arbeiten derzeit mit mehr als zwanzig afrikanischen Ländern zusammen. Die Ausstellungen und Workshops sind ein bedeutendes Aushängeschild des Afrika-Museums.' Dank der Erneuerung hofft das Museum die Besucherzahlen verdoppeln zu können.

Hoed af

Pal in het centrum van Meise ligt restaurant **Koen Van Loven**, al jaren een gevestigde waarde die zijn naam nog steeds hoog weet te houden.

Wie een bezoekje aan de Nationale Plantentuin brengt, trekt best nog wat tijd uit voor een diner in dit kleine kasteeltje. Koen Van Loven staat er nog steeds zelf achter het fornuis en laat je kennis maken met een uitstekende cocktail van prijs/kwaliteit gekoppeld aan verfijning. Het pand werd gebouwd in opdracht van Koning Leopold III, maar het was pas in 1989 dat Koen Van Loven besloot om het om te toveren tot restaurant en feestzaal. De prachtige buitengevel werd behouden, maar van het toenmalige interieur blijft weinig over. Koen koos voor een hedendaags en stijlvol interieur, met een romantische en intieme toets. Wat meteen opvalt, is de vriendelijkheid waarmee we door de twee obers ontvangen worden. Zij bewijzen dat je klanten nog professioneel en met een glimlach kunt bedienen. Iets wat ook zakenlui uit de buurt waarderen.

Smaakvol

Als we naar de feestmogelijkheden vragen, worden we uitgenodigd om een kijkje te nemen in de banketzalen. Deze bieden plaats aan 20 tot 150 personen en worden vooral gebruikt voor vergaderingen, seminars en banketten, recepties en feesten. Recepties kunnen bij mooi weer eventueel ook in de kleine tuin gehouden worden. Helaas is deze niet echt kindvriendelijk; dus een communie is eerder uitgesloten. Spijtig.

We hebben er honger van gekregen en besluiten de kaart te bestuderen. We kunnen klassiek à la carte eten of kiezen uit drie zorgvuldig samengestelde menu's. Ik ga voor het seizoensgebonden marktmenu met aangepaste wijnen, waarbij ik de vrije keuze heb

tussen drie voorgerechten, hoofdgerechten en desserts (€ 42). Ik kies een heerlijke *piccata van Schotse zalm met spekreepjes, pijnboompitjes en balsamicodressing*. Ik krijg er een lekker glaasje jonge Chardonnay Oude Kaap uit Zuid-Afrika bij. De *rundcarpaccio met verse wokgroentjes* (€ 15,75) valt dan weer wat tegen. Het vlees is iets te dik gesneden en de groentjes te zout. Bij de hoofdgerechten gaat onze voorkeur uit naar het *Argentijns tusenribstuk met boscaiolakaas, spekreepjes en korstjes*. Een heerlijk gerecht dat tot de laatste hap charmeert en naar meer doet snakken. Doorspoelen doen we met een Franse bekende Saint Emilion uit 2004. Het *Brugs tongetje met asperges* (€ 24,50) van mijn partner ontgoochelt dan weer een beetje door de zure smaak van de tomaatjes.

Als afsluiter is het genieten van een *assortiment van gerijpte kazen* geserveerd met notenbrood. Helaas, zoals zo vaak gebeurt, krijg ik ook schimmelkaas voorgeschoteld; kaas met een zeer specifieke smaak die niet iedereen weet te appreciëren. Opletten dus voor de selectie kazen die je voor je klanten op tafel zet. Niettemin, hoed af voor de chef en de borden die hij op tafel tovert. Stuk voor stuk verfijnde, weliswaar eerder traditionele gerechten waar we met smaak van hebben gegeten.

TEKST Sandra Szondi ■ FOTO Kris Mouchaers

Restaurant Koen Van Loven
Brusselsesteenweg 11, 1860 Meise,
02 270 05 77, www.koenvanloven.be
Sluitingsdagen: maandag en dinsdag

WIN het boek *100 lekkere restaurants in Halle-Vilvoorde* van Dirk De Mesmaeker door een mail te sturen naar randkrant@derand.be. We geven er 10 van weg!

Een fotograaf spreekt in beelden. Maar achter elke foto schuilt dikwijls ook een persoonlijk verhaal, waardoor we de foto soms met andere ogen bekijken. In beeldverhaal geven we een jaar lang het beeld en het woord aan een fotograaf. Eerste in de rij is persfotograaf Michiel Hendryckx, die zijn eigenzinnige versie van de Rand heeft gefotografeerd. Onze medewerker Michaël Bellon tekende zijn verhaal op. Meer info vind je op: www.vlaams-brabant.be/rand

Zaventem, tussen de Olmstraat en de ring Tuinieren in het niemandsland van de Vuurberg

De verkeerswisselaar nabij de nationale luchthaven. Een man heeft met planken, deuren en ander bouwafval zijn eigen universum gecreëerd: een moestuin op een verloren plek. Een vriend van mij die daar vlakbij werkt, rijdt er iedere dag voorbij, maar had er nooit op gelet. Nochtans kan je van op de snelweg de tuin zien. Dit is dus echt de Rand: de grote ring en daarnaast dat kleinschalige Bruegeliaans tafereeltje. Ik hoop ook dat je meteen het mannetje ziet. Dat is niet zo evident. Ik ben er lang mee bezig geweest. Hij heeft zo'n petje op, en ik heb gewacht op het moment hij voor een donkere achtergrond kwam. Zo springt de harkende gestalte toch uit de enorme chaos van de foto. Zonder het mannetje zou de foto veel minder zijn.

MICHEL HENDRYCKX

'Ik heb geen diepe roots, ben overal thuis, wil overal naartoe. Ik heb jeukende voeten.' De Nicaraguaanse Amerikaan Douglas Guerrero heeft genoeg aan een ankerpunt om zich tijdelijk aan vast te haken. Deze expat leert momenteel Nederlands in Overijse.

TEKST Johan De Crom
FOTO Filip Claessens

Jeukende voeten

'Ik wil iets van België meenemen wanneer ik vertrek. Taal zegt veel over de cultuur waarin je leeft. Jullie maken bijvoorbeeld een onderscheid tussen *u* en *jij* en dat is typisch. Belgen zijn aanvankelijk gereserveerd en afstandelijk en worden pas familiair als je ze wat beter kent. Amerikanen begroeten iedereen direct met *you*', zegt Douglas Guerrero (45). Hij woont met zijn Amerikaanse vrouw Alice en hun dochtertjes Sabrina (7) en Isabella (5) sinds januari 2008 in Tombeek. Deze ingenieur chemie werkt bij micro-elektronicagigant IMEC in Leuven, waar van de 1500 medewerkers er 500 expats zijn.

Jong volwassen

Douglas woonde in Managua, de hoofdstad van Nicaragua, toen zijn ouders hem op zijn zestien op internaat naar het Amerikaanse Colorado stuurden. We schrijven 1981, het begin van de sandinistische revolutie. 'De toekomst in Nicaragua was bijzonder onzeker en mijn ouders namen de juiste beslissing. Dat prentte ik mij telkens in wanneer ik verging van de heimwee en het isolement', vertelt Douglas. 'De enige communicatie met mijn familie verliep via brieven. De omstandigheden dwongen mij snel op te groeien. De school en mijn

studies waren mijn overlevingsstrategie.' Die ervaringen op jonge leeftijd bepaalden het karakter van Douglas. 'Ik heb geen diepe roots, nergens ter wereld. Ik ben een wereldburger. Ik wil ontdekken. Hoe onbekender, hoe beter.'

Aan Nicaragua heeft Douglas geen onuitwisbare herinneringen. Zijn ouders en broers leven er ook niet meer. 'In 2007 zijn we er op vakantie geweest. Ik was er een vreemde in mijn eigen land en sprak Spaans met een Amerikaans accent', weet Douglas nog.

Couleur locale

De familie Guerrero heeft het naar haar zin in Tombeek. 'Het is een beetje het platteland, maar dan vlakbij de stad. Aan de overkant van de straat staat een geit in de wei en dat vinden mijn dochters geweldig.' Sabrina en Isabelle volgen dans- en pianolessen en gaan naar de internationale school, waar de voertaal Frans is. 'Het is belangrijk dat ze talen leren', zegt hun vader. Douglas en Alice gaan in Brussel naar de internationale kerk, hebben in de buurt vooral contact via de ouders van de andere schoolkinderen, maar doen ook mee aan activiteiten in het cultuurcentrum Den Blank in Overijse. 'We houden vooral van de lokale feesten. Ieder dorp heeft hier zijn eigen

MOOISTE HERINNERING IN VS

Tijd bij mijn familie, het moment dat ik de Amerikaanse nationaliteit kreeg.

MOOISTE HERINNERING IN BELGIE

Vliegeren met de dochters aan het kasteel van La Hulpe.

MOOISTE PLEK IN VS

De Grand Canyon bij zonsondergang.

MOOISTE PLEK IN BELGIE

De Ardennen.

ZO IS DE AMERIKAAN

Werken hard voor zichzelf, vriendelijk, willen de wereld veranderen ook al begrijpen de meesten hem niet, gehecht aan hun onafhankelijkheid, leven in het heden.

ZO IS DE BELG

Werken hard voor iedereen, stellen hun privé- en gezinsleven op prijs, hechten belang aan planning en organisatie, focussen op familielevens, vinden het verleden belangrijk.

viering en parade. Dat is heel leuk.' Douglas is sportief aangelegd. Hij liep de Brusselse marathon in 3,5 uur en deed in Antwerpen mee aan de Ten Miles. Een streepje cultuur in Brugge, Gent of Doornik laat hij niet liggen. 'Voor een Amerikaan zijn al die gebouwen die je alleen uit geschiedenisboeken kent geweldig.'

Traag tempo

Douglas raakte snel gewend aan het voor hem kalme levensritme van de Belgen. 'In het begin begrijp je niet waarom de winkels op zondag dicht zijn, net wanneer je zelf tijd hebt om boodschappen te doen. Dat staat in schril contrast met het Amerikaanse *fast-cheap-anytime-big*. Nu snap ik dat je hele omgeving rust uitstraalt als de winkels dicht zijn. Er is geen verkeer, niemand heeft haast. Amerikanen zijn altijd beschikbaar voor het werk. Belgen werken veel geconcentreerder tijdens de kantooruren en klappen de laptop om zes uur dicht. Dat is veel efficiënter en minder stresserend. Ik leer er wel van,' zegt Douglas.

EN Wanderlust

'I do not have any deep roots, I feel at home everywhere I go and I want to go everywhere. My feet are always itching to set off.' The Nicaraguan American Douglas Guerrero (45) has enough of an anchor point to hook onto firmly for the time being. This expat is in the throes of learning Dutch in Overijse. 'I want to take something of Belgium with me when I leave. A language says a lot about the culture you live in. For example, the Flemish make a distinction between *u* (second person plural) and *jij* (second person singular), which is quite typical. Belgians are a bit reserved and standoffish to start with and you have to get to know them better before you can be on familiar terms with them. Americans greet each other straight away with *you*.' Douglas quite likes the slower lifestyle of the Belgians. He and his wife Alice have been living in Tombeek with their daughters Sabrina (7) and Isabella (5) since 2008 and he works for the mega microelectronics player IMEC in Leuven. The family is active in the international sphere but also participates in the activities of the arts centre Den Blank in Overijse.